OCT 21 1953

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
129 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Editor in USA: A. Zvēriņš
02—19 85 Drive Richmond Hill 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

78./2.03. n-rs TREŠDIEN, 1953. G. 7. OKTOBRĪ 3. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
129 Huron St., Toronto, Ont. Canada
Telephone — EM 8-0792
ASV redakcija: A. Zvēriņš,
102—19 85 Drive, Richmond Hill, 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.—
Sludinājumu maksa:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80
par vienu collas telpu 1 slejā

INDIEŠU VARA KOREJĀ PIEAUG

NEITRĀLAJAI KOMISIJAI DOTAS TIESĪBAS RĪKOT KARA TIESAS TIEM PRETKOMŪNISTISKI NOSKAŅOTAJIEM GŪSTEKŅIEM, KAS, ATRAZDAMIES INDIEŠU UZRAUDZĪBĀ NEITRĀLAJĀ JOSLĀ, PILNĪGI NEPADODAS INDIEŠU DISCIPLĪNAI

RĪ SAKA, KA INDIEŠI GAN RUNĀJOT AR NEITRĀLĀM MUTĒM, BET DOMĀJOT AR KOMŪNISTU GALVĀM

No Tokio ziņo, ka neitrālā Repatriācijas komisija pieņēmusi jaunu lēmumu, kas viņai dod tiesības nodot indiešu kara tiesai tos pretkomūnistiski noskaņotos Dienvidkorejos un Ķīnas karavīrus, kas atrodas indiešu apsardzībā neitrālajā joslā Korejā.

Kā nepaklausības piemērus, uz kuru pamata varētu sasaukt kara tiesu, min rīkojumu nepildīšanu, pretošanos indiešu sargu pavēlēm un indiešu vai kādu citu neitrālās komisijas darbinieku drošības apdraudējumu. Kara tiesa notiktu indiešu vadībā saskaņā ar indiešu armijas 1950. gadā izstrādāto likumu.

Liekas, tagad tiek darīts viss, lai pastiprinātu disciplīnu neitrālajā joslā. Kā ziņo, deviņiem kara gūstekņiem jau izdevies izbēgt no neitrālās joslas gūstekņu nometnēm, vairāki piekerti bēgšanā, trīs gūstekņi nogalināti un vairāki ievainoti apspiežot pretkomūnistisko gūstekņu demonstrācijas. Pagājušajā nedēļā vien indiešu sargi divreiz atklāja uguni uz kara gūstekņiem, kas indiešus apmētāja akmeņiem un apbēra lamu vārdiem.

Neitrālās komisijas rīcība izraisījusi asus Dienvidkorejas valdības un Formozas Ķīnas nacionālistu protestus.

Dienvidkorejas ārlietu ministrs piedraudējis indiešiem, ka korejieši stāsies pret viņiem ieročiem rokās, ja indieši nekavējoties nepārtrauks savu nelietīgo rīcību. Tai pašā laikā viņš atkārtoja prezidenta Rī agrāk teiktos vārdus, ka indieši gan runājot ar neitrālām mēlēm, bet ka īstenībā viņi izturoties un rīkojoties kā komūnisti.

Vienā laikā ar Dienvidkoreju savas balsis pacēluši arī Ķīnas nacionālisti Formozā, protestēdami Apv. Nācijās pret indiešu neitrālitātes trūkumu un necilvēcīgo izturēšanos pret kara gūstekņiem Korejas neitrālaja joslā.

Bez tam neitrālā komisija bija iesniegusi pieprasījumu, lai pagarinātu periodu, kurā kā vienas, tā otras karojošās puses „pārliecināšanas" komisijas mēģinātu pārliecināt kara gūstekņus atgriezties mājās. Ģen. Klarks šo priekšlikumu noraidīja, sacīdams, ka sakarā ar pamiera noteikumiem taču esot skaidri redzams, ka pārliecināšanai vajadzējis sākties tūliņ pēc gūstekņu novietošanas neitrālajā joslā. Viņš nekā nevarot darīt, ja tas tā neesot noticis. Gūstekņiem esot sacīts, ka pēc 24. decembra viņiem „pārliecinātāju" runās vairs nebūšot jāklausās. „Un mēs nebūsim tie, kas sadragās pretkomūnistiski noskaņoto gūstekņu ticību," nobeigumā sacījis ģen. Klarks.

SABIEDROTIE PRASĪS NOTEIKTU PAD. SAVIENĪBAS ATBILDI

Sakarā ar gaidāmo ārlietu ministru konferenci Šveicē un Pad. Savienības vilcināšanos dot konkrētu atbildi, vai viņa šādai konferencei piekrīt, sabiedrotie izstrādājuši kopīgu notu, ko iesniegs Maskavas valdībai, lai dabūtu skaidru krievu atbildi.

No Vašingtonas ziņo, ka Sav. Valstis turpina savu spiedienu uz Padomju Savienību, lai vienreiz dabūtu krievu noteiktu jā vai nē sakarā ar Rietumu priekšlikumu par 4 lielvalstu ārlietu ministru konferenci, kurā pārrunātu Vācijas un Austrijas jautājumus.

Sav. Valstis kopā ar Francijas un Anglijas pārstāvjiem izstrādā kopīgu sabiedroto atbildi Pad. Savienībai. Līdz šim krievi bija vilcinājušies ar noteiktu jā vai nē, pēc sabiedroto domām, tikai mēģinādami novilcināt laiku. Amerikāņi domā, ka krieviem tagad pienācis laiks izšķirties un dot savu atbildi Rietumu proponētajai ārlietu ministru konferencei, kuras sākums bija paredzēts 15. oktobrī Lugāno, Šveicē.

No Vašingtonas ārlietu ministrijas pašreizējās nostājas var secināt, ka amerikāņi joprojām domā, ka 4 lielvalstu ārlietu ministri var panākt tikpat daudz kā 4 lielvalstu galvas, ja tie sanāktu kopā līdzīgos apstākļos. Šai ziņā amerikāņu domas nesaskan ar angļu, kas vēl jorojām ir pārliecināti, ka tikai Čerčila, Eizenhauera un Maļenkova personiskās sarunas varētu dot kādu atrisinājumu pašreiz saspīlētajā situācijā.

Sav. Valstis līdz šim vēl nekad nav izrādījušas nekādas tieksmes Eizenhaueram tieši sastapties ar Maļenkovu.

Ko vēl varētu darīt šinī lietā?

AN apspriedīs vergu darba jautājumu

ASV ārlietu ministrs Dalless vēstulē, kuru viņš nosūtījis trimdinieku pārstāvjiem kā atbildi uz viņu iesniegumu Eizenhaueram vergu darbu jautājumā, izsaka cerību, ka Apvienoto Nāciju pilnsapulce apsriedīs šo jautājumu un ar to palīdzēs novērst vienu no ļaunākiem piemēriem cilvēka necilvēcībai pret cilvēku modernajā vēsturē. „Vergu darba komitejas ziņojums ir dokuments, kas skaidri parāda satriecošo faktu, ka vergu darbs plašos apmēros pastāv dažās pasaules daļās un sevišķi padomju orbītā," teikts vēstulē. Dallesa vēstule publicēta arī amerikāņu presē.

Jautājums par vergu darbu, ko iesniedza ASV delegācija AN, uzņemts pilnsapulces darba kārtībā kā viens no pēdējiem jautājumiem. Pēc jautājuma apspriešanas attiecīgā komisijā tas nāks apspriešanā pilnsapulcē, kad sagaidāmas karstas debates. Nav zināms, kā uz to reaģēs Padomju Savienība, kas apzīmējusi visu izmeklēšanas darbu par „apmelojumu kopojumu". Delikāts stāvoklis būs arī tā sauc. „neitrālo" valstu delegātiem, kas baidīsies sakaitināt krievu lāci.

Paredzams, ka apspiesto tautu trimdas organizācijas darīs visu, lai informētu atsevišķo valstu delegācijas par patiesiem apstākļiem Padomju Savienībā. Igauņu organizācijas jau spērušas soļus šinī virzienā. Igauņu pasaules organizācija, kuras sēdeklis atrodas Ņujorkā, uzaicinājusi igauņu centrālās organizācijas dažādās zemēs iesniegt savu zemju valdībām memorandus ar lūgumu atbalstīt ASV delegācijas viedokli vergu darba jautājumā. Tas ir viens piemērs, kas pierāda globālās organizācijas noderību, kādas mums vēl nav.

VAI FRANCIJA IZJAUKS EIROPAS ARMIJU?

Pretamerikānisms sācis kļūt populārs arī Francijā, un laikam stulbāku iemeslu atrast būtu ļoti grūti kā to, ko atraduši franču neitrālisti. Proti, pēdējie pārmet amerikāņiem, it kā viņi gribot, lai Francija iestājoties Eiropas armijā. Tiesa. Bet tas taču bija pašu franču priekšlikums! Vai tad tas jau būtu aizmirsies?

Francijas „neitrālistu" domu gājiens ir apmēram šāds: Ja Francija grib, viņa var uzlikt savu veto Eiropas armijai. Tāpat Francija var uzlikt savu veto Rietumvācijas apbruņošanai, un amerikāņi tur nekā nevar darīt. Francija var izstāties no Atlantijas pakta un, apvienojoties ar Pad. Savienību, atjaunot savu veco līgumu.

Bet viltība un nelietīga domāšana parasti iet kopsolī, tādēļ neitrālistu teorija tālāk paredz, ka, lai ko arī Francija darītu, ASV nedrīkst un nevar atļauties pārtraukt savu palīdzību Francijai. To darot, sabruktu Francijas saimniecība, un, to izmantojot, noteikti pie varas nāktu komūnisti. Palīdzības pārtraukšana Francijai, bez šaubām, nozīmētu arī franču armijas izvākšanos no Indoķīnas un kara izbeigšanu ar komūnistiem, kas būtu komūnistu uzvara. Tātad, ja vien viņa to grib, Francija var izjaukt Eiropas armiju, atturēt Vāciju no bruņošanās un tai pašā laikā saņemt palīdzību no ASV.

Paldies Dievam, ka tā domā tikai pretamerikāniski noskaņotie neitrālisti, kuru pārmetumi ASV ir labākā un skaistākā dāvana Maskavai.

Angļu sociālistu pretamerikānisms

RĪ NOSAKOT ASV POLĪTIKU ĀZIJĀ UN ADENAUERS EIROPĀ

Amerikāņi ar savu ārpolītiku nepārtraukti atrodas draugu un sabiedroto pārmetumu ugunī. Starp uzbrucējiem pirmajā vietā nešaubīgi ir izvirzījusies Anglija, seko Francija un Indija.

Sabiedrotie ASV uzbrūk ar pilnu tvaiku cerībā, ka viņu spiedienā amerikāņi mainīs savu polītiku Eiropā un Āzijā. Eiropas polītikas problēmas ietver Eiropas armijas īstenošanu un Padomju Savienību, kamēr Āzijā vēl joprojām neatrisināts ir Korejas un komūnistu Ķīnas jautājums.

Anglijas pretamerikāniskais koris virsdiriģenta bijušā ministru prezidenta Etlija vadībā pašreiz strādā virsstundas. Pēc sociālistu partijas vadītāja domām, amerikāņiem vajadzētu atzīt komūnistu Ķīnu, runāt (pieklājīgi un pazemīgi) ar Padomju Savienību, ļaut Indijai piedalīties polītiskajā Korejas miera konferencē un denuncēt Čangkaišeku un Rī, kā nekam nederīgus miera traucētājus. Paša Etlija vārdiem runājot:

„Tagad ir pienācis pēdējais laiks, ka amerikāņi pieņemtu Anglijas padomus Āzijas un Padomju Savienības jautājumos."

Skaļās angļu balsis gan vairumā pieder bijušās sociālistu valdības pārstāvjiem, kas tagad uzņemsies pienākumu aiztaupīt Maskavai pretamerikāniskās propagandas pūles.

SKAĻĀS BALSIS

Tā Harolds Vilsons, Etlija valdības ārējās tirdzniecības resora vadītājs, pieprasījis tūlītēju Ķīnas blokādes izbeigšanu un normālas tirdzniecības atsākšanu Rietumu un Austrumu starpā.

Ričards Krosmans, žurnālists un sociālistu partijas pārstāvis Apakšnamā, esot vaicājis, vai Rī nosakot amerikāņu polītiku Āzijā un Adenauers Eiropā?

Bevāns, viskreisākais no sociālistiem un Etlija nopietnākais konkurents strādnieku partijas vadītāja amatam, sacījis, ka bez ASV iejaukšanās Rietumvācijas rūpniecība tagad jau būtu nacionālizēta. Bevāns arī novērojis, ka pašreiz amerikāņus kritizēt daudz vieglāk nekā jebkad līdz šim.

Bijušais Anglijas kara ministrs Šinvels uz dzīvi skatās caur pavisam tumšām acenēm: „Ja Anglija turpinās locīties amerikāņu priekšā, tad Tālajos Austrumos miera vispār nekad nebūs, un mēs vēl varam tikt ierauti karā."

Deniss Hilijs, ko sociālisti audzina ārlietu ministra postenim, ja viņiem atkal kādreiz laimēsies nākt pie varas, pārmet amerikāņiem viņu mēģinājumu radīt Eiropas armiju, kamēr kāds cits Etlija līdzstrādnieks, vārdā Keness Jangerss vaino amerikāņus Čerčila proponētās Eizenhauera, Čerčila, Laņjela un Maļenkova eventuālās sanāksmes izjaukšanā.

Tomēr jāsaka, ka angļu sociālistu radītais un sludinātais pretamerikānisms ir gan varbūt iedarbīgs ierocis pašu mājās, bet uz ārpusi tas nekādu lielu ļaunumu nenes. Sociālisti pretamerikānismu lieto, lai pierādītu konservātīvās valdības gļēvumu un līdz ar to stiprinātu savu vārdu angļu tautā.

Jāsaka gan, ka arī Čerčila valdība nepievienojas amerikāņu polītikai Āzijā, tāpat Čerčila valdība neatzīst amerikāņu nepiekāpību pret Padomju Savienību, bet no publiskas amerikāņu kritizēšanas konservātīvie pēc iespējas izvairās.

Liekas, ka Lorda Bīverbruka plašais rīta laikraksts „Daily Express" ir palicis viens no tiem retajiem izdevumiem, kas vēl spēj objektīvi skatīties.

Pašreiz iestājusies amerikāņu medīšanas sezona. Visiem tiem, kurus šis sports interesē, tagad ir siena laiks. Etlijs pats ir viens no lielākajiem medniekiem, šaudīdams ne vien nedēļas nogalēs, bet arī darbdienās. Pārējie sociālisti viņiem cītīgi seko.

Jāsaka gan, ka amerikāņu medīšanas sezona ir vienīgais gadalaiks, kad visi sociālisti kopīgi šauj kādā noteiktā mērķī. Parasti viņi šauj viens uz otru!

„Ko sociālisti grib panākt, uzbrūkot amerikāņiem? Viņi var panākt vienīgi naidu un sēt nesaticību. Amerikāņiem ir sava nostāja Korejas jautājumā, un to mēģināt mainīt ar šādiem uzbrukumiem ir muļķīgs mēģinājums."

BOSTONAS LATVIEŠU PAMATSKOLA UZSĀKA 4. G. SKOLAS GAITAS

Uzņēmumā audzēkņi ar skolotājiem. Skolas pārzinis J. Austrums, skolotāji: māc. A. Galiņš, A. Cīrule, L. Graudiņa, H. Grāvīte, Feldmane un H. Spāka. V. Grāviša foto

Sueca problēma

Amerikāņi netiešā ceļā kļūs tieši par līdzdalībniekiem Suecas joslas pārvaldē. Vispirms jau Ēģipte ar Angliju vienojas tikai tad, ja amerikāņi dod savu palīdzību. Otrkārt, angļu karaspēkam izvācoties, amerikāņiem būs jāpārveido sava aizsardzības sistēma, jo tagad Vidējo Austrumu aizsardzība lielāko tiesu gulsies uz viņu pleciem.

DZIESMU SVĒTKU NORISI FOTOGRAFĒS KRĀSĀS

Juris Benjamiņš, kas krāsu fotografijā ieņem otru vietu pasaulē, ir laipni apsolījis Dziesmu svētku norisi: korus, deju trupas utt. uzņemt krāsās. Šie uzņēmumi paliks kā interesants un vērtīgs trimdas kultūrālās dzīves dokumentējums.

KAS SLĒPJAS AIZ NODOMA TIKTIES AR MAĻENKOVU?

Dr. iur. T. Sanders

Kaut gan boļševiki nav ar darbiem ārpolītikā pierādījuši, ka vēlas ar Rietumpasauli saprasties, Čerčils un tagad arī Stivensens neatlaidīgi prasa pēc tikšanās ar Maļenkovu. Tā kā „pamatojumi" šim projektējamām „četru lielo" sarunām nav dibināti, tad jādomā, ka tos min tikai pasaules maldināšanai, lai slēptu īstos nolūkus. Tādēļ ir jāsecina, ka minētie valstsvīri grib izlīgt ar Maskavu, sadalot pasauli ietekmju sfairās. Jācer, ka Eizenhauera—Dallesa noteiktā stāja pret agresīvo komūnismu šim kauna plānam pretosies un tā īstenošanu nepielaidīs.

Ka vienu no galveniem iemesliem, kādēļ daži valstsvīri aizstāv domu par tikšanos ar Maļenkovu, min apstākļus, ka Staļina mantinieki vēl nejūtoties pilnīgi droši savos sedlos, tādēļ pašlaik esot izdevīgākais brīdis, lai runātu ar boļševikiem par „aukstā kara" izbeigšanu. Sarunām jānotiekot globālā apmērā, aptverot visus „iesalušos" jautājumus kā Eiropā, tā Āzijā, bez noteiktas darba kārtības, brīvā domu izmaiņā. Tā to ieteica Čerčils un šinī ziņā tam radušies sekotāji arī citās zemēs. Tā nupat par tādām sarunām ar boļševikiem iestājās demokratu (kandidāts pagājušās prezidenta vēlēšanās Stivensens, kas atgriezies no pasaules ceļojuma, kur ticies ar Nēru un citiem prosovjetu polītiķiem un, šķiet, būs tiem ļāvies sevi ietekmēt.

Vai sacītam ir kāds pamats? Šķiet gan, ka nav, jo notikumi pa šiem mēnešiem kopš Staļina nāves rāda, ka ārpolītikā boļševikiem nekas nav mainījies un ka tie ir nedomā atkāpties no savām pozicijām. Jau pati uzstādītā teze — Maļenkova nedrošā jušanās sedlos būtu iemesls kādai piekāpībai pret kapitālistiem — ir kļūdaina un neiztur kritiku. Ja arī pieņemtu, ka cīņa par varu Kremlī nebūtu galīgi beigusies un ka varu sagrābusī kliķe vēl nebūtu pilnīgā valdniece, vai ka Maļenkovs nebūtu vienpersonīgs diktātors, tad kāds gan tam visam sakars ar ārpasauli, kas viņu neapdraud, un ar to, ka viņam, Maļenkovam, būtu jāizlīgst ar sabiedrotiem. No brīvās pasaules puses nekāds uzbrukums Maskavai netiek gatavots, ne karš, ne blokāde, ne saimniecisks boikots, ne diplomātisku sakaru pārtraukšana, vārdu sakot, nekas tāds, kas varētu no ārpasaules daudz maz satricināt Maļenkova troni.

Tāpat maldīgi ir domāt, ka Maļenkovs būtu iztrūcies no strādnieku nemieriem Austrumvācijā un Čechoslovakijā, no raidījumiem pāri dzelzs aizkaram, gaisa baloniem un pārtikas, sainīšiem, kurus izdala Berlīnē, un ka tādēļ tas aiz bailēm būtu gatavs meklēt izlīgumu, lai Rietumi šo propagandu pārtrauktu. Pavisam otrādi: tā saucamā „aukstajā un psicholoģiskajā karā" brīvā pasaule joprojām atrodas defensīvā lomā, un, jāatzīst, ka šādu karu boļševiki ved daudz iespaidīgāk nekā vecās demokratijas. Ja nu ASV, Francija un Anglija ne tikvien Padomju Savienību neapdraud, bet ja šo valstu starpā pastāv nesaskaņas svarīgos ārpolītikas jautājumos (sarkanā Ķīna), ka ir pat pamats runāt par boļševiku veikli iedzīto ķīli anglo—amerikāņu starpā, ir skaidrs, ka par kādu saprašanos ar Maskavu nav ko domāt.

Apsverot „argumentus" par „četru lielo" konferenci, redzējām, ka tie ir tukši salmi. Tā vien liekas, ka šoreiz elpu gribētu atvilkt pavisam kāds cits kungs, kas netiek galā ar daudzām pajukušām lietām savā kopvalstī, ar Ēģipti un zaudējumiem Persijā un kam tagad jāseko Indijas norādītai ārpolītikai Āzijā. Tāpat citi kungi sāk nervozēt par gadiem ilgo saspīlējumu ar Maskavu un nezina citas izejas kā līgt ar boļševikiem. Pie tā nu, šķiet. esam nonākuši pēc astoņiem pēckara gadiem, izņemot tik ASV pašreizējo republikāņu valdību, jo demokratu partijā jau atkal parādījušies „Vollesi". Šoreiz tas ir bīstamāk nekā Trūmena laikā, kad Volless taisīja opoziciju pret valdības pretboļševistisko nostāju un prasīja sarunas un izlīgumu ar Maskavu. Tad viņš bija ievērojamā mazākumā. Tagad par Vollesu Nr. 2 kļuvis Stivensens — bijušais demokratu partijas valsts prezidenta kandidāts pag. gada vēlēšanās. Ir iespējams, ka viņš kandidē vēlreiz 1956. gada vēlēšanās, tādēļ ar viņa deklarētiem uzskatiem nopietni jārēķinās, jo nevar zināt, kādā pusē pēc dažiem gadiem nosvēras vēlētāju vairākums. Atgriezies no sava 6 mēnešu garā pasaules ceļojuma, kur viņš bija ticies ar visiem pasaules vadītājiem polītiķiem, to starpā arī ar Čerčilu un Nēru, viņš deva interviju Newsweek korespondentam un apm. tās pašas domas izteica demokratu partijas sanāksmē Čikāgā. Viņš atzinis, ka attieksmēs ar komūnismu esot tikai divas iespējas: vai nu tas iznīcināms vai jāatrodot ar to miera pilns sadzīves veids. Tā kā pirmā iespēja nav citādi domājama kā ar karu, tad tā atkrīt. Paliekot otra, un tādēļ jādomājot par noteikumiem, ar kādiem ASV varētu ar sovjētiem izlīgt. Šī Stīvensena runas daļa nav citādi saprotama, kā viņš gatavs iet kompromisa ceļu. Tā to uztvērusi arī amerikāņu prese un jau aizrāda, ka tādā gadījumā būs jānoraksta polītiskos zaudējumos vesela rinda valstu. Ir laikraksti, kas Stivensena runu asi kritizē. Tāpat kritizē vairāki republikāņu senātori, piemēram, senātors Fergusens, aizrādot, ka daži ļaudis nekad neaptvers komūnisma ļaunumu, kaut arī tie apceļo visu pasauli. Pašu Stivensena runu nosauca par „satraucošu dokumentu". Toties demokratu konferencē, kur dalībnieku bijis ap 3.500, Stivensens izpelnījies milzīgus aplausus. Runas laikā viņš aplausu pārtraukts 19 reizes. Tā ir slikta pazīme un liecina, ka šādām idejām rodas sekotāji plašākās aprindās. Jau sen klīda baumas, ka boļševiki eventuāli piekristu izlīgumam, resp. „polītiskam pamieram" globālā apmērā, sadalot pasauli ietekmju sfairās. Āzijā tas saistās ar sarkanās Ķīnas atzīšanu, tās uzņemšanu Apvienotās Nācijās un atteikšanos no Čangkaišeka atbalstīšanas. Lielbritanija un Indija šo izlīgumu neatlaidīgi veicina. Grūtāk tas panākams Eiropā. Cik zināms par rietumpasaules prasībām Eiropā, tad pirmajā vietā būtu — apvienotā Vācija, tāpat Austrija, miera līgumi ar šīm valstīm un boļševiku izvākšanās no šīm abām okupācijas joslām. Bet kā paliek ar Maskavas satelitiem, kuru valstis tikai formāli ir patstāvīgas, tāpat ar boļševistisko režīmu un kuras faktiski ne ar ko neatšķiras no padomju republikām? Vai šī milzīgā telpa nebūs tik un tā boļševiku „ietekmju sfaira", ko Rietumi atzītu izlīguma gadījumā un kas būtu kompromisa rezultāts, ja boļševiki aizvācas no Vācijas un Austrijas? Tādā gadījumā arī mūsu Baltijas valstu liktenis būtu apzīmogots.

Izšķirīga loma — būt vai nebūt šim kauna pilnam izlīgumam ir Vācijas problēma. Tā ir tā sakot visam tam atslēga. Adenauera uzvara izsitusi boļševikiem no rokām viņu plānus par „neitrālās Vācijas" radīšanu, tomēr par vācu piedalīšanos Eiropas armijā vienmēr vēl nav skaidrības. Līgumu ratificēšanu joprojām sabotē franči. Lai gan ar pašreizējo Francijas valdību radušās labākas izredzes līguma apstiprināšanai, jo līgumiem atbalstu tagad sola sociālisti, kuriem parlamentā ir 103 vietas, kā to paziņoja partijas ģenerālsekretārs Mollē (Mollet), tomēr viss vēl atkarājas no vācu un franču vienošanās par Sāras apgabalu un no Anglijas ciešākas iesaistīšanās Eiopas aizsardzībā. Boļševiki tagad kļuvuši sevišķi aktīvi Francijā, jo Rietumvācijā viņi cīņu zaudējuši. Nupat amerikāņu laikrakst. no Parīzes ziņo, ka boļševiku sūtnis Francijā piedāvājot mieru Indoķīnā un kā cenu par to prasot līguma par vācu piedalīšanos Eiropas armijā ratificēšanas noraidīšanu. Tā franči nonāks starp divām polītiskām ugunīm — Maskavas un Vašingtonas.

Tādas cīņas pašreiz notiek aizkulisēs. Mums atliek tikai nogaidīt un cerēt, ka Eizenhauera valdībai izdosies izjaukt boļševiku tumšo spēli un tā nepiekāpsies izlīgumam uz citu valstu lēses.

Pulcēsimies I. Dziesmu svētkos Kanadā Toronto NO 9.–11. OKTOBRIM

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PRETINIEKS VAI IENAIDNIEKS?

Nav nekāda labā zīme, ja arvien skaidrāk sākam manīt, ka par mūsu sabiedriski - politisko dzīvi 95 proc. tautiešu arvien dziļāk nogrimst vienaldzībā.

Šis vienaldzīgo pulks, it kā joka dēļ ar vienu ausi paklausās, ka augšā kāds mudina „cīnīties", „vienoties", tad pasmaida, pasmīn un atmet ar roku.

Neteiksim tomēr, ka šī „augša" gluži neko nebūtu paveikusi. Ja tagad sāk jau strādāt Kerstena izmeklēšanas komisija, tad tur arī mūsu sabiedriskajiem darbiniekiem ir savs nenoliedzams nopelns. Varētu teikt, ka visos trimdas gados šis ir visnozīmīgākais veikums.

Tomēr, ja visā trimdas latviešu pulkā, kas, kaut arī miniātūrā, tomēr reprezentē visu latviešu tautu šķērsgriezumā, vienaldzības stingums pieņemsies, tad mēs kādu dienu varam arī beigt pastāvēt kā Latvijas brīvības saucēja un cīnītāja balss.

Liekas, ka liels iemesls ir tas, ka par mūsu pūliņiem, pasaulei atvērt acis par komūnisma briesmām, ir bijusi daudz mazāka atsaucība, nekā mēs esam vēlējušies.

Vaina ir arī mūsos pašos. Un daudz vainas ir tur, ko trimdas tautieši sauc par savu vadību, vai, kad grib pasmieties — par „kungiem".

Dabiski, ka veicot organizēšanās darbu un meklējot ceļus un veidus, kā šinīs sarežģītajos starptautiskos apstākļos paveikt iespējami labāko mūsu Latvijas brīvības labā, nevar būt visi vienis prātis.

Bet tas veids, kādā mūsu „kungi" viens otram „dod padomus", aizstāv savu taisnību un tiesības uz tautas vadību, bieži vien tiem, kas ir „lejā", liek domāt, ka turpa „augšu" nenotiek vis ideju un domu apmaiņa, bet gan nikna un burlaciga kaušanās uz dzīvību un nāvi, kur visi līdzekļi, visi vārdi, visādas „uzspridzināšanas" ir atļautas.

Tad cilvēks „lejā" sāk domāt: tie tur „augšā" nekad tik nikni nav cinījušies pret īstajiem Latvijas ienaidniekiem kā paši savā starpā. Tādēļ kāda galu galā jēga klausīties viņu svētku runās, kur aizlauztā balsī un ar asarām acīs tie aicina trimdiniekus saglabāt vienību, stāvēt nomodā, ik dienas atcerēties brāļus un māsas, kas šodien iet moku ceļu?

Lai neļaunojas šie visi cienījamie sirmgalvji, spēka vīri un jaunekļi, kas jūtas aicināti „taisīt politiku".

Bieži vien tur „augšā" trūkst tās minimālās samēra sajēgas pat par to, kas ir pretinieks un kas ir ienaidnieks. Tauta „lejā" domā, ka mūsu lielākais ienaidnieks ir tas, kas Latvijā stāv ar sarkano durkli. Turpretim runas vīri „augšā" bieži vien izdarās tā — it kā lielākais ienaidnieks būtu tas, kas taisās ieņemt vēl kādu jaunu pozīciju.

Brīnumzāļu nav. Ne fiziskajām, ne arī garīgajām cilvēka vai visas tautas kaitēm. Nav arī illūziju, ka cilvēki varētu būt eņģeļi.

Tomēr — vajaga būt kādai robežai, vismaz tai, kad cilvēki, kam vēl ir smadzenes un normāli jutekļi, sāk redzēt, kur visas šīs cīņas noved.

Bet trimdinieki domā: vai tie visi „augšā" tikai spēlē, vai viņi ir jau tik tālu „iejutušies", ka sākuši domāt, ka dzīvo un rīkojas ļoti normāli . . .

Tagad viņi vienaldzīgi pasmaida un gaida, kas notiks.

Būtu laiks, ka šī „augša" paskatītos uz „leju" un saprastu līdz galam, kas īsti šinī „lejā" notiek.

Tad, varbūt, „leja" un „augša" vairs nebūtu atiruši gabali, bet taptu par Latvijas spēku un Latvijas balsi, ko bieži vien mēs esam aizmirsuši, jo klausījušies tikai savā.

Jānis Šķirmants

Kas jāievēro Dziesmu svētku apmeklētājiem un dalībniekiem

ZIŅU BIROJS

Dziesmu svētku laikā darbosies ziņu birojs, kas iebraukušajiem viesiem un koristiem sniegs informāciju par svētku norisi.

Ziņu birojs darbosies:

Piektdien, 9. oktobrī — DV namā, 123 Huron St., no pl. 9—23, tel. EM 8-0792.

Sestdien, 10. oktobrī — sv. Andreja baznīcā, (Jarvis un Carlton St. krustojumā) no plkst. 7—17, tel. PR 1563.

Svētdien, 11. okt. — 62 Claremont St., no plkst. 9.00 visu dienu.

BIĻEŠU PĀRDOŠANA

Sākot ar piektdienu, 9. oktobri biļetes visiem svētku sarīkojumiem būs pārdošanā ziņu birojos. Dziesmu svētku koncerta biļetes pirmās vietās Toronto izpārdotas, bet iespējams, ka saņemot biļetes atpakaļ no pārdošanas vietām ārpus Toronto, vēl būs palikušas pāri nedaudz pirmās vietas. Biļešu kases būs atvērtas:

Meseja zālē sestdien, 10. oktobrī no plkst. 16.00, pārējos Dziesmu svētku sarīkojumos kases atvērs apm. stundu pirms sarīkojuma sākuma.

VISPĀRĒJĀ INFORMĀC.

TAUTAS TĒRPU GODALGOŠANA

Tautas tērpu godalgošanas komisija darbosies sestdien, 10. okt., Massey Halles pagrabā, sākot no plkst. 16.00.

Visiem tautas tērpu valkātājiem, kas nesastāv koros un vēlas piedalīties tautas tērpu skatē, jāreģistrējas pie godalgošanas komisijas tieši, ne vēlāk kā plkst. 10.00 Meseja zāles pagrabā.

Tautas tērpus vērtēs pēc punktu sistēmas, vērtējot atsevišķas tautas tērpa detaļas, piem., vainagu, ziebuļu, zeķes, apavus, saktas, valkāšanas veidu utt.

Par labākiem tautas tērpiem iznesniegs godalgas, kuŗas pasniegs pirms koncerta otrās daļas sākuma.

SVĒTDIEN, 11. OKT., 62 CLAREMONT ST.,

kur notiks visi svētdienas sarīkojumi, pagraba zālē visu dienu būs dabūjami **atspirdzinātāji dzērieni un silti un karsti uzkožamie.** Cenas būs mērenas. Ēdienu un atspirdzinājumu galdu rīko DV dāmu kom., un viss skaidrais atlikums domāts palīdzības darbam.

MEDICĪNISKĀ PALĪDZĪBA

Dziesmu svētku koncerta un visu svētdienas sarīkojumu laikā dežūrēs žēlsirdīgā māsa, kas vajadzības gadījumā sniegs pirmo palīdzību.

DZIESMU SVĒTKU NOZĪMES

Dziesmu svētku nozīmes izgatavotas metallā un to pārdošanas cena ir 50c. Žetonus pārdos pirms koncerta un koncerta starpbrīdī.

DZIESMU SVĒTKU PROGRAMMAS

pārdos visos svētku sarīkojumos un informācijas birojos, izņemot balli. Programmās būs pilnīgas ziņas par visiem Dziesmu svētku sarīkojumiem, koŗu sastāvu, diriģentiem, solistiem, aktieŗiem utt.

NODERĪGI TEL. NUMURI

Gray Coach autobusu satiksme Dundas un Bay ielu stūrī, tel. — EM 3-4221.

CNR dzelzceļš — Union stacijā Front St., pretim Royal York hotelim, EM 3-7011.

CPR dzelzceļš — Union stacija Front St. pretim Royal York hotelim, EM 4-8231.

Policija EM 3-2121.

INFORMĀC. KORISTIEM

Koristi ziņu birojā saņems informācīju par naktsmītnēm, brokastīm un pusdienām.

Dienas kārtība koristiem sestdien, 10. oktobrī:

1. Plksts. 7 - 9 visiem koŗu prkiem vai pārstāvjiem jāuzdod rakstveidā sava koŗa dziedātāju skaits, ieskaitot diriģentu; jāziņem ziņu birojā sv. Andreja baznīcā, Jarvis un Carlton ielu krustojumā) visas pienākošās ieejas kartes, programmas, žetoni, uzturа kuponi un naktsmītņu zīmes.
2. Plkst. 8 - 9 visiem koŗu dalībniekiem brokastis Sv. Andreja baznīcas apakšējā zālē.
3. Plkst. 9 **precīzi** sāksies koŗu kopmēģinājums Sv. Andreja baznīcā, kas ir obligāts visiem koristiem, kuŗi piedalās Dziesmu svētku koncertā. Mēģinājumu kārtība ir šāda:

plkst. 9 - 10 mēģinājums jauktiem koŗiem virsdir. J. Norviļa vadībā; plkst. 10 - 11 mēģinājums jauktiem koŗiem virsdir. A. Cīruļa vadībā; plkst. 11 - 12 mēģinājums jauktiem koŗiem virsdir. E. Freimanes vadībā; plkst. 12.30 - 14 mēģinājums viru koŗiem virsdir. V. Lindes vadībā.

4. No plkst. 12 - 12.30 E. Škobe instruēs koŗus par uziešanas un nostāšanās kārtību Massey Hallē uz skatuves.
5. Plkst. 12.30 - 14.30 koristiem pusdienas.
6. Plkst. 16.00 koristiem, kuŗi piedalās tautas tērpu skatē, sapulcēšanās Massey Halles pagrabā, kur darbosies tautas tērpu godalgošanas komisija.
7. Ne vēlāk kā plkst. 16.30 visiem koristiem jāsapulcējas Massey Halles pagrabā, 178 Victoria St. Koristiem ieeja tikai no Victoria ielas. Pie ieejas jāuzrāda dalībnieka karte.
8. Plkst. 17.00 sāksies Dziesmu svētku koncerts.
9. Plkst. 20.00 sāksies svētku balle Royal York Hotelī, 100 Front St. West un Oak Room Union stacijā pretim Royal York).
10. Koristiem, kas pie ieejas balles zālē uzrādīs savu dalībnieku kartiņu, izsniegs ieejai ballē brīvbiļeti.
11. Dalībnieku kartē jābūt ierakstītam pilnam vārdam un uzvārdam, pretējā gadījumā karte nederīga.
12. Visiem koristiem pēc iespējas jāierodas tautas tērpos. Kungiem, kuŗiem nav tautas tērpu, jāierodas pelēkās biksēs, baltā kreklā ar prievīti.
13. Svētdien, 11 oktobrī, no plkst. 10 - 11 brokastis tikai ārpus Toronto dzīvojošiem koristiem — 62 Claremont St. pagraba zālē.

DERĒTU IEVĒROT

DV Toronto nodaļa, kas rīko Dziesmu svētku lielo balli, uzpeotīes par tās norisi visu atbildību, lūdz aizrādīt, ka Royal York hotelī ir īpaša slepenpolicija, kas uzrauga, vai viesi neņem līdz savus dzēriešus. Tiem, kas to dara, draud lielas nepatikšanas, bet vēl lielākas vakara atbildīgajiem rīkotājiem. Konsekvences katrai šādai izdarībai var būt tādas, ka latviešiem turpmāk Royal York hotelis būs slēgts. Un to taču mēs neviens nevēlētos piedzīvot . . .

I LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKU KANADĀ NORISE

Rakstnieku vakars notiks piektdien, 9. oktobrī, plkst. 20.00 sv. Andreja baznīcas zālē, un tanī piedalīsies Jānis Veselis, A. Gailīte, I. Grebzde, M. Kroņleja, B. Senkēviča, V. Toma, I. Vīksna u. c. Rakstnieku vakaru ievadīs Dr. phil. Tichovska ievadvārdi.

Sporta. Basketbola un volejbola sacīkstes, kuŗās piedalīsies Klīvlendas sporta kopa Stars no Sav. Valstīm, Toronto Sporta kluba un DV Toronto Sporta kopas, sāksies sestdien, 10. okt., plkst. 13.00 Sherbourne Queen, Comunity Centre 150 Sherbourne St.

Dziesmu svētku koncerts sāksies sestdien, 10. oktobrī, plkst. 17.00 Massey Hallē, 178 Victoria St., un tanī piedalīsies 8 koŗi, vairākas dziedātāju kopas un atsevišķi dziedātāji no Kanadas un ASV. Virsdiriģenti būs J. Norvilis, E. Freimane, J. Cīrulis un V. Lindē. Koncertā Jurjāna kantātes Tēvijai solo partiju dziedās Ksenija Brante. Pie ērģelēm būs komponists J. Norvilis. Massey Hallē ērģeļu nav, bet pazīstamā Heincmaņa firma šim gadījumam tur uzstādīs elektriskās ērģeles.

Dziedātāji un diriģenti ar lielu aizrautību cenšas dot programmai pēdējo slīpējumu. Dir. E. Freimane, kuŗa kopā ar Rīcības kom. priekšsēdi E. Krūku un sekretāru Jankovski apmeklēja vairākus koŗus uz vietām, ir ļoti apmierināta un tic, ka koncerts būs labi sagatavots.

Dziesmu svētku balle, ko rīko DV Toronto nod. notiks sestd., 10. okt., plkst. 20.00 divās zālēs Royal York viesnīcā, un pretim viesnīcai — stacijas Oak Room zālē. Balles biļetes derīgas ieejai abās vietās. Ballē spēlēs — viesnīcas zālē — Stena Patona deju orķestris, bet polonēzi plkst. 20.30 vadīs deju skolotājs N. Švānebachs. Galdiņus var rezervēt pie A. Maksiņa kundzes, 20 Kelvin Ave, Toronto, tel. HO 7618 un B. Rubesa kundzes, 225 Indian Rd., Toronto, tel. MU 6807. Galdiņi rezervējami abās zālēs. Royal York zāle ir krāšņākā balles zāle Toronto. Oak Room pirmiem diviem simtiem viesu pie galdiņiem obligāti jāpasūtina vakariņas, bet toties tur ir bufete lētāka nekā Royal York zālē.

Tautisko deju rītu rīko Toronto Latviešu Biedrība, un tas notiks svētdien, 11. okt., plkst. 11.00 rītā Claremont zālē. Tautisko deju rītā piedalās labākās latviešu deju kopas Kanadā, un programma paredzēta īsti kupla. Skatītāji redzēs vairākus jauniestudējumus.

Teātŗa izrādi, svētdien, 11. okt. plkst. 15.00, 62 Claremont St. rīko visi Toronto latv. teātri kopā un uzvedīs M. Bērziņas režijā R. Blaumaņa lugu Skroderdienas Silmačos. Dekorācijas gatavojis P. Kārkliņš. Latviešu interese par teātri ir ļoti liela, un, lai apmierinātu visus skatītājus, izrādes atkārtojums notiks nākošajā dienā, 12. okt. sv. Andreja baznīcas zālē.

Jaundarbu koncertu svētdien, 11. okt. pl. 19.30, 62 Claremont St. rīko Toronto latv. YMCA. Koncertā piedal.: K. Brante, V. Leinvēbere, Edite Timermane, Tālivaldis Ķeniņš un dubultkvartets Kalvis. Komponists T. Ķeniņš runās par mūsu dienu mūzikas tendencēm un jauno latviešu mūziku. Ksenija Brante dziedās godalgotās solo dziesmas un J. Vītola dziesmas. V. Leinvēbere spēlēs V. Dārziņa kompozicijas, bet T. Ķeniņš savas kompozicijas. Dubultkvartets Kalvis dziedās A. Ābeles un J. Norviļa jaunos darbus.

Latviešu Daiļamatnieku Savienības darbu skate būs pieejama visu svētdienu, 11. okt., 62 Claremont St. Daiļamatnieki bijuši ļoti aktīvi ar darbu pieteikšanu skatei, kāpēc tā būs ļoti plaša. Darbi būs arī pērkami vai pasūtināmi.

MĀKSLINIECISKO SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

12. okt., plkst. 3 pp. R. Blaumaņa lugas Skroderdienas Silmačos izrādes atkārtojums.
18. oktobrī, svētdien, Veras Keišes pirmās latviešu baleta skolas Kanadā audzēkņu vakars sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē, plkst. 7 vak. Edites Timermanes klavieŗu pavadījumi.
23. okt., pl. 8 vakarā sv. Andreja baznīcas zālē Jāņa Niedras pirmais audzēkņu vakars.
25. okt. DV TK Svētku Skangalē atkārtojums 62 Claremont ielas zālē.
24. oktobrī, sestdien, Latvian Trio koncerts sv. Andreja baznīcā.
27. novembrī, piektdien, Ingus Nāruna koncerts sv. Andreja baznīcā.

GENERĀLKONSULS
Mr R. N. BRYSON
Torontō, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
MONTREALĀ, P. Q.
5210 VICTORIA AVE, APT. 16
Tel. AT 7798

LASĪTAJU VĒSTULES

KARJĒRA VAI PIENĀKUMS?

Visi mēs esam cilvēki ar savām vājībām un kļūdām, kas parādās arī sabiedriskā dzīvē, vai nu kritizējot citu kļūdas, vai arī parādot savas — tikai nav jāaizmirst veids, kā to darīt. Kritikai ir jābūt ar taktu, bet ja to neievērojam, tad tas ož pēc karjēras kara sauciena — skaldi un valdi. Kā liekas, pasreizējā strīdus situācijā DV Toronto nod. v. priekšsēdim takts nav stiprā puse, citādi jau viņš nebūtu atļāvies publicēt personīgās vēstules atklātības priekšā, īpaši ja viņš to dara ar cien. plkv. Januma vēstuli. Šādai rīcībai ir tikai viens latviskс nosaukums. Cik man zināms, tad daudzi sarakstās ar plkv. Janumu, bet neesmu dzirdējis, ka kāds būtu ar viņa vēstulēm agrāk operējis. Bez šaubām, šāda rīcība lietas noved bīstamā plāksnē, un droši vien uz šo ievadīto strīdus akciju tiks atbildēts ar pretakciju, kas parādīs lietu faktisko būtību. Ko gan nozīmē šī jauniebraucēja rakstītās vēstules pārējo nod. priekšniekiem par pēdējo DV delegātu pilnsapulci t. i. protokolu izraksti? Delegātu pilnsapulces protokolu noraksti taču nodaļām ir pieejami! Vai lai noķertu trīs nodaļas, kas sasauktu delegātu pilnsapulci? Bet nav jau nozīmes apelēt pie nod. valdēm, jo tās taču, domājams, bez biedru pilnsapulces šo jautājumu neizlems.

Vai ir loģiski padomāts, kādu iespaidu tas viss atstāj uz DV biedriem un tautiešiem — ziedotājiem Vai tādēļ ir mūsu organizācija, lai sasauktu katru mēnesi delegātus, kas prasa lielus izdevumus, izstrīdētos, un pēc tam atkal aicinātu tautiešus ziedot? Tā drīz organizācija paliks bez līdzekļiem un bez palīdzības tie, kam tā ir tik nepieciešama.

Daugavas Vanagi, padomāsim, ko darīsim ar tiem, kas pirmā vietā liek karjēru, pienākumus nobīdot uz blakus sliedēm.

J. B., Hamiltonā

ATKLĀTA VĒSTULE DAŽIEM SABIEDR. DARBINIEKIEM

Nekad savā mūžā neesmu rakstījis avīzēs, bet šoreiz vairs nevarēju nociesties, jo sirds ir pilna sašutuma un rūgtuma par dažu Daugavas Vanagu organizācijas biedru savtīgo rīcību.

Kaut gan esmu vecs DV biedrs no pirmiem laikiem, tagad aktīvi vairs nepiedalos, jo atzīstu, ka Toronto DV nodaļā valda tāds gars, kas neveicina DV mērķu sasniegšanu. Sevišķi tas sakāms par tagadējo valdi, kas arvien vairāk paplašina domstarpības biedru starpā, rada nesaticību un šķelšanos. Nu mēs esam tikuši tiktālu, ka esam zaudējuši labu daļu kredita Toronto latviešu sabiedrībā.

Es zinu, Rubesa kungs, ka jūs nekad sabiedrisku vai citu kādu atbildīgu darbu agrāk neesat strādājis un jūs neviens no darbiem nepazīst, bet tomēr tas nevar attaisnot jūsu aplami kaitīgo izrīcību Toronto nodaļā. Pasakiet, kam tas viss bija vajadzīgs?! Lai iegūtu popularitāti? Pieņemsim, ka tā ir iegūta — bet tad arī tikai pēdiņās! Dzīve ir tā, kā paliekošu uzvaru un popularitāti gūst ar toleranci pret citu uzskatiem, nesavtīgu personisku darbību un intelligenci. Un vēl reiz gribētos pasvītrot: lai kritizētu citus darbiniekus ar nesalīdzināmi lielāku stāžu sabiedriskā un valsts darbā, jāuzrāda vispirms savi nopelni un darbi. Lai pārrunātu un izlemtu visas lietas, kas attiecas uz DV KV valdi, tam nolūkam ir pilnsapulce, un vairākums noteiks, vai pašreizējā valde der vai neder. Ar savu rīcību jūs graujat DV organizācijas prestižu Kanadā. Nav jūsu nopelns, pie tā, kas DV tagad vēl ir Kanadā, bet par ko DV pamazām paliek — tas būs jūsu nopelns.

Nebrīnieties tad, ja DV invalidu aprūpes darbs saruks. Tāpat jābrīnās par pārējiem valdes locekļiem, kuŗi piedalās pašreizējā darbā, sevišķi K. Tanni, kas bija iepriekš pilnīgi neaktīvs. Vai jūs esat dusmīgs uz DV KV, ka jūsu darbs laikrakstā tika ne bez pamata kritizēts?

Toronto DV nodaļas valde, kur paliek jūsu darbi Daugavas Vanagu organizācijas labā? Ko jūs esat darījuši, lai kaut nodaļas apjomā biedri sasniegtu rokās un izbeigtu sastarpējos strīdus? Un kādu atbildi jūs varēsit dot mūsu biedriem invalidiem, kuŗu balsis arvien vairāk paceļas un jautā, kur palicis tas gars, kas valdīja Bējgijā, kur tika kārts Daugavas Vanagu šūpulis?

A. A., Toronto

DAUGAVAS VANAGI

DV Toronto valdes pr. Br. Rubess piesūtījis laikrakstam LA šāda satura rakstu:

PASKAIDROJUMS

Sakarā ar rakstu Vai mums draud krievu emigrantu liktenis laikraksta Latvija Amerikā 26. sept. numurā DV Toronto nodaļas valde paskaidro:

Saskaņā ar DV Kanadas valdes piesūtītajiem protokolu norakstiem un DV KV priekšsēža sniegtajiem paskaidrojumiem konstatējams, ka DV Kanadas valde savā 28. jūnija sēdē ir atkāpusies, kādēļ jaunas valdes ievēlēšana nekavējoties nepieciešama. Tas arī bija DV Toronto nodaļas valdes raksta kodols, kas diemžēl minētajā laikraksta Latvija Amerikā artikelī neparādās.

Pieprasīt sasaukt DV Kanadas pilnsapulci ietilpst nodaļas valdes statūtu dotajās kompetencēs, kādēļ mums nesaprotama neobjektīvitāte, ar kādu minētā laikraksta redakcija piegājusi šim rakstam, kā arī DV KV priekšsēža sniegtie satrauktie un asie, vietumis pat nepatiesie uzbrukumi DV Toronto nodaļas valdei.

Minētais avīzes raksts ir tik netaktisks, chaotisks un neobjektīvs, ka no polemikas šai jautājumā atsakāmies. **DV Toronto nod. valde**

Red. piezīme: Tā kā augšminētā rakstā apvainots arī laikraksts LA, redakcija paskaidro, ka pēc tās rīcībā esošām ziņām DV KV piesūtītas atsauksmes jau no vairākām DV nodaļām, kas visas nosoda Toronto nod. rīcību.

LĒMUMI BOSTONAS JAUTĀJUMĀ

JAUNĀS GODA TIESAS VĒLĒŠANAS

Daugavas Vanagu valde ASV savā 19. septembŗa sēdē pārrunāja nesaskaņas, kas radušās ar DV apvienību Bostonā. Valde atzīst, ka tiklīdz Bostonas apvienība sāks kārtot savas saistības ar ASV valdi, tā ir atkal pārējo DV laimē kopīgās rūpēs par mūsu organizāciju un aprūpējamiem. Pašreizējā DV valde ASV ar pirmo darbības dienu Bostonai dod to pašu informāciju, ko pārējām apvienībām. Līdz ar to valde sagaida arī lietu kārtojumu no DV apvienības Bostonā, kas līdz šim vēl nav pilnīgi noticis.

Pagātnes lietas ir nodotas Goda tiesai. Mūsu šīsdienas un nākotnes kopējais DV darbs prasa negaidīt strīdīgo jautājumu nokārtošanu Goda tiesā un tikai tad strādāt vai nestrādāt, jo vienalga, kāds būtu lietaŗ iznākums, vainīgais, tāpat kā bez vainas esošais, ja viņi būs īsti DV, strādās arī uz priekšu un ievēros mūsu organizācijas noteikumus un intereses.

Dr. A. Valdmaņa goda biedra lieta nodota DV Centrālai valdei. Vienalga, kāds būtu tās lēmums šinī lietā mums ir jārāda, ka mēs savu organizāciju stādām augstāk par personiskām interesēm, ievērojam DV statūtu noteikumus un pakļaujamies organizācijas demokratiskam garam.

Reizē ar šiem trim lēmumiem DV valde ASV ieskata Bostonas strīdīgos jautājumus par godīgi nokārtotiem, vismaz līdz Goda tiesas lēmumam, lai Bostonas DV saime varētu pievienoties pārējai DV saimei ražīgam kopējam darbam.

Attiecībā uz 1953. g. ievēlēto DV Goda tiesu ASV, valde pēc ienākušiem paziņojumiem konstatēja, ka ir atteikušies visi ievēlētie Goda tiesas locekļi un to kandidāti: J. Kalmīte, K. Šilis, K. Ozoliņš, K. Detlavs; A. Vanags un J. Bērziņš. Goda tiesas aizstājēji paliek līdzšinējie. Sakarā ar to valde nolēma izsludināt jaunas Goda tiesas vēlēšanas, kuŗas izdarīs līdzšinējā DV centrālo organu vēlēšanu komisija — DV apvienības Nujorkā valde.

ZIEDOJUMI

Vienas stundas darba algas ziedojumi aprūpei:

$25.00 E. Škobe; $12.00 L. R. Znots; $10.00 J. Rābe; $12.00 R. Milskaudze. Kopā ar iepriekšējiem ziedojumiem 1953. g. $721.60.

Grūtdieņu aprūpei ziedojuši: $15.00 H. Jurēvičs; $60.00 DV Toronto nod. Dāmu komiteja — 6 ģimeņu aprūpei Vācijā; $10.00 E. Jānišs; $193.92 — DV Kičeneras — Vaterlo nodaļa — no tiem $30.62 Jautrā vakara atlikums trūkumcietējiem Vācijā, — $163.30 ziedojumi trūkumcietējiem Eiropā, kuŗus ziedojuši $10 J. Taube; $10.00 L. Znots; $10.00 P. Lauks; $8.00 R. Alksnis; $8.00 J. Berkmanis; $5.00 J. Dundurs; $5.00 H. Kāpa; $5.00 E. Pope; $5.00 V. Ernestsons, $5.00 K. Eiche, $5.00 H. Kalniņš; $5.00 A. Zommers; $5.00 I. Zommers; $5.00 J. Zommers; $3.00 A. Ozoliņš; $3 H. Strauss; $3.00 V. Krustans; $3 K. Smits (ziedojums invalidiem), $3.00 K. Tominš, $3.00 E. Tukums $2.00 K. Podrečiks; $2.00 A. Bergs, $2.00 J. Cers, $2.00 L. Lasmanis; $2.00 E. Berķis; $2.00 A. Zandersons; $2.00 E. Arājs; $2.00 R. Auziņš; $2.00 V. Berkmane, $2.00 H. Fridrichsons, $2.00 A. Geste; $2.00 S. Melderis; $2.00 J. Pēteris, $2.00 A. Rudusāns, $2.00 T. Šmits; $2.00 K. Dzelze, $2.00 A. Eichvalds; $2 V. Krūze; $2.00 F. Pozendorfs $2; A. Skujiņa; $2.00 J. Vilde; $1.00 K. Andersons; $1.00 P. Beleckis; $1.00 Z. Inķis, $1.00 P. Strops; $1 A. Pupurāns, $1.00 V. Tauriņš, $1 L. Tarzanauskis; $1.00 A. Zīle; $1 A. Latuns, $1.00 R. Lieģis, $1.00 Kr. Spricenieks; $0.75 M. Grauds;

(Nobeigums sekos).

KANADĀ

TORONTO

● Izglītības pārvalde noorganizējusi kursus angļu valodā iesācējiem, kas notiks šādās vietās: Islington Public School, Cordova Ave; Queensway Public School, Queen St., W.; Franklin Hoorner Public Cchool, Horner Ave. Kursi sāksies 5. oktobrī, plkst. 19,30 vakarā un turpināsies visu ziemu. Tuvākas ziņas pa tālr.:BE 1-2221, Mr. Bruce Smith.

● Pēdējās dienās daudzi biļešu pircēji uz Dziesmu svētku koncertu Meseja zālē ir neapmierināti, ka pārdošanā vairs tikai otrās un trešās vietas un trešais balkons. Šeit nu tomēr vainojami vēlie pircēji paši. Iespējams, ka nelielā skaitā pirmo vietu biļetes vēl būs dabūjamas pēdējās dienās, kad saņems atpakaļ nepārdotās, no ārpus Toronto izsūtītajām biļetēm. Puķu veikalā pārdotas biļetes par apm. 600 dolariem, Latvijas Amerikā kantorī par apmēram 400 dol., bet pa pastu par apm. 1000 dolariem. Biļetes Skroderdienu Silmačos izrādei tikpat kā izpārdotas un, šķiet, daudziem būs jāgaida izrādes atkārtojums. Labi veicas arī Jaundarbu koncerta biļešu pārdošanā. Soliste Ksenija Brante nodomājusi ierasties Toronto dažas dienas iepriekš, lai kopā ar pavadītājiem, komponistu T. Ķeniņu un E. Timermani, dotu programmai pēdējo slīpējumu.

● Sv. Jāņa draudzes Bēru kases dalībnieku pilnsapulce notiks svētdien, 18. oktobrī, plkst. 5.00 pp., tūlīt pēc dievkalpojuma Trīsvienības baznīcas zālē. Pilnsapulces darba kārtībā būs vairāki svarīgi jautājumi un pārrunās arī event. statūtu grozījumus. Līdz šim ikvienā miršanas gadījumā izmaksas bija iespējamas tikai tad, ja mirušais bijis vismaz 3 mēnešus kases loceklis. Pacēlušās domas, ka šo noteikumu varētu mīkstināt nelaimes gadījumos. Tāpat izteiktas domas, ka būtu jārevidē izmaksas bērnu miršanas gadījumos, kad pašreiz piešķir piederīgiem pilna apmēra pabalstu, neskatoties uz to, ka par bērniem iemaksas nenotiek pilnos apmēros. Ievērojot svarīgo dienas kārtību, bēru kases dalībnieki lūgti ierasties kuplā skaitā. Bēru kases dalībniekus laipni lūdz savas adresu maiņas paziņot kases sekretāram P. Vašulim, 241 Evelyn Ave, tel. LY 6349.

VANKUVERA, B. C.

● Leonija Ozolkalne 26. septembrī savu tuvāko draugu vidū atskatījās uz 30 gadiem, kopš viņa darbojas avīžniecībā.

Ziedu veltes un draugu uzrunas liecināja, ka jubilāre ir drošsirdīga cela gājēja gan ar siltu sirdi krūtīs un māk pateikt vārdu īstā vietā.

● 27. septembrī Vankuverai pāri gāja stipras vēja brāzmas, nodarot arī zināmus postījumus, un, liekas, šie vēji būs atnesuši rudeni, kas klāt ar visiem rudens darbiem, un bērniem atvērušās gan vietējo, gan latviešu skolas durvis, bet lielie rīkojas uz Pļaujas svētkiem 11. oktobrī, kur pēc dievkalpojuma būs groziņu vakars baznīcas zālē.

● Lielākais piedzīvojums mums šeit, vistālāk aiznestajiem, bija mūsu mīļotās mākslinieces Hertas Lūses viesošanās 25. septembrī Vankuverā. Viņas dziesmas klausīties bija nākuši tautieši no krietna attāluma, un apmeklētāju skaits bija liels. Šī bija jaukākā rudens ieskaņa šeit tālajos krastos. -te.

SADBERIJA

● Sadberijas latviešu skolā par pārzini ievēlēts V. Burģis. Par skolotājiem strādā S. Treilona, A. Zanitēns, O. Miglenieks, V. Dumpis un Rozīņu pāris. Lai skolai būtu nelieli līdzekļi, vecāki maksā 50 centu mēnesī. Šī nauda domāta, lai segtu bērnu transporta izdevumus, tomēr līdz šim visi laipnie vedēji no šīs atlīdzības atsacījušies skolai par labu.

● Sadberijas DV nodaļa sagatavo teātŗa izrādi Līnis murdā. Režiju uzņēmies Neimanis.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pasīmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wrigth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

PAR LABĀM UN ĻAUNĀM LIETĀM

ZVIEDRIJAS LATVIEŠU SAIMĒ

(VĒSTLE NO STOKHOLMAS).

Tā jau nav, ka Zviedrijas latviešu saimē būtu tikai viena nebeidzama „plēšanās", kā to attiecīgi ieinteresēti ļaudis grib pārējo zemju tautiešiem iestāstīt. Varbūt tas ir dzimtenes tuvums, kas taisni Zviedrijas latviešiem liek būt vairāk nomodā par tiem ceļiem, kādi jāiet, lai sekmētu Latvijas atbrīvošanu, un tādēļ viņi aktīvāk sakustas, ja redz, ka mūsu nacionālā lieta iet greizus ceļus. „Strīdi un ķīviņi", ko tik bieži pārmet Zviedrijas latviešiem, ir godīga cīņa par skaidru ceļu uz atbrīvoto zemi.

Bet sāksim ar Zviedrijas latviešu dzīves gaišajām pusēm, ar gaišajiem darbiem. Un to nav maz.

Tikko pavadījām atpakaļ uz viņa patvēruma zemi mūsu lielo meistaru Valdemāru Toni. Tas bija liels nacionāls panākums. Var sacīt, ka ar Tones izstādi Zviedrijas latvieši varēja demonstrēt Latvijas garīgu atzīšanu zemē, kas juridiski atzinusi Latvijas iekļaušanu padomju valstī, par ko šīs zemes intellektuālie laudis nekad nav bijuši priecīgi un allaž nokaŗ galvas, kad šo lietu piemin. Divas nedēļas pie Zviedrijas Karaliskās Mākslas Akadēmijas ieejas durvīm blakus Zviedrijas karogam plīvoja Latvijas valsts karogs. Un latvieši, kaut ceļš viņus nebūt neveda šajā virzienā, labprāt meta līkumiņu, lai atkal un atkal pavērtos, vai kāda Maskavas kalpu intervencija nav panākusi mūsu karoga noņemšanu. Bet tas nenotika. Un tas nozīmē, ka Zviedrijas garīgā pasaule pasvītroja latviešu suverēnitātes tiesības. Šo panākumu mums sagādāja Tone ar savu darbu izstādi. Un, protams, ka to varēja panākt tikai latviešu gara reprezentants, kuŗa kvalitātes pārliecināja zviedru elites vadību par latviešu kultūras vērtībām, kā to pasvītroja zviedru mākslas vēsturnieks Dr. B. Čelīns, Tones izstādi atklājot. Pašiem latviešiem izstāde bija svētku diena vislabākā nozīmē. Atklāšanas dienā Akadēmijas telpas bija par šaurām visu atnākušo uzņemšanai. Arī paši latvieši vien savā īpašumā ieguvuši visai impozantu gleznu skaitu — 18! Tas ir daudz. Bet vēl vairāk tas ir garīgā satura ziņā, jo šie paši latvieši jau varēja pirkt arī automobiļus, ledusskapjus, vislepnākos un modernākos radio, televīzijas aparātus vai citas moderno laiku „nepieciešamības", lai tiktu atziti par pilnvērtīgiem — „kultūras cilvēkiem". Zviedrijas latviešu laba daļa tomēr parādīja, ka viņu kultūras mēraukla — paldies Dievam! — aizvien vēl ir mākslas vērtība. Un, protams, nesalīdzināmi lielāks skaits, kas tā domā, ir to, kas iegūt Tones gleznas nevarēja, lai kā būtu gribējuši.

Tāds pats Zviedrijas latviešu saimi pacilātājs notikums bija 24. sept. Eskilstunas pilsētā sarīkotais Daugavas Vanagu salidojums, kas bija kopā savedis latviešus no visām zviedru zemes malām. Salidojums bija nacionāls pārdzīvojums, ko panāca sacerētā sarīkojuma programma: pulkv. K. Lobes latviskaŗ dzīves vizija, ko viņš prata uzburt ar pārliecinātāju spēku savā svētku runā, tad abu šejieņes dzejnieku — Veronikas Strēlertes un Andreja Eglīša brīža pārdzīvojumam piemērotu dzejoļu skandēšana, un noslēgumā koncerts ar latviešu mūzikas atskaņojumiem un koncertdziedājumu (Marija Vintere un Dunkeļu laulātais pāris — vijole un klavieres). Sarīkojuma panākums attaisnoja rīkotāju ideju: ik gaduš salidot kopā visiem Vanagiem un viņu viesiem, lai kopējā pārdzīvojumā ar jaunu ticības spēku iesvaidītu mūsu dzimtenes ilgu pilnās dvēseles. Jo, tiešām, vai katra salidojuma dalībnieka vaigā atspulgoja Raiņa izsauciens: „Skats ilgās tiecas uz dzimtenes pusi. Visa mana dvēsele izslāpusi!"

Vēl vienā ziņā gribētos uzsvērt Zviedrijas latviešu visai pozitīvi vērtējamu darbošanos, proti — grāmatniecības laukā. Varam Zviedrijas latviešu saimi papildināt ar Dānijas latviešu nelielo pulku (ap 5 - 600), jo tā pati Skandināvija vien ir, un no Zviedrijas dienvidu pilsētas Malmes pārbrauciens uz Dānijas galvaspilsētu Kopenhāgenu neprasa daudz laika, ne arī lielas formālas grūtības. Stokholmas vienmēr ideju pilnais Miķelis Goppers patlaban izdod Tones gleznu mapi un grāmatu par latviešu rakstniecību. Divi kapitāldarbi, abi šedevri apdares ziņā, tāpat kā viņa izdotās prof. A. Spekkes Latvijas vēstures (latviešu un angļu valodā). Un Kopenhagenas izdevējam J. Reitmanim arī ir sava pamatideja: izdot visvairāk mūsu folkloras bagātības — Dainas, Pasakas, latvju rakstus. Viņš pasācis arī savu „grezno izdevumu" seriju, kuŗas divas pirmās grāmatas (Veronikas Strēlertes un Arvīda Švābes dzejas) pilnā mērā attaisno izdevēja nodomu: dot ne vien greznu, bet labas gaumes radītu izdevumu.

Tāpat arī Skandināvijas latviešu autori auklē pa labai idejai. Nacionālā Fonda saimē dzimusi augstvērtīga ideja: izdot angļu valodā enciklopediska rakstura grāmatu par Latviju, atbilstošu visām zinātnisku izdevumu prasībām. Pie šī darba strādā galvenokārt divi L. U. docenti — Dr. H. Biezais un J. Rutkis: pirmais humānitārā, otrs ģeopolitiskā laukā, pie kam viņi mobilizējuši solidus līdzstrādnieku kadrus. Nacionālais Fonds, šķiet, arī pāries tieši uz šāda rakstura darbību, politiskās informācijas darbus nododot Zviedrijas latviešu ievēlētās pārstāvības — Zviedrijas Latviešu Centrālās Padomes rokās. Šāda izšķiršanās Fonda atbalstītājos, cik nomanāms, atrod nedalītu piekrišanu.

Tāpat O. Freivalds jau publicējis savu „Lielo sāpju draudzi", plašo darbu par mūsu tautas mocekļiem, un patlaban viņš nodod izdevniecībai (J. Reitmanim Kopenhāgenā) otru manuskriptu — Kurzemes cietoksnis. Arī red. A. Kroders ved sarunas ar tautiešu grupu, kas attiecīgi ieinteresēti, par grāmatas izdošanu, kas būtu veltīta Latvijas valsts vēsturei. Šādas grāmatas nepieciešamība ir acīmredzama, starp citu tā iemesla dēļ, ka, piemēram, no zināmas puses trimdas laiks tiek izmantots, lai propagandētu kādu gluži fantāstisku konstrukciju par it kā bijušiem Latvijas vēstures notikumiem, lai cildinātu tādus nopelnus, kādus patiesā Latvijas vēsture nepazīst. A. Kroders šajā ziņā ir visai piemērots autors, jo viņam bijusi izdevība, sākot ar latviešu strēlnieku laikiem, būt cieši klāt pie visiem Latvijas tapšanas notikumiem. Vēl tālāk — nemaz vairs nerunājot par savu reputāciju jau nodibinājušās Latvju enciklopedijas iznākšanu Zviedrijā — jāmin jaunā autora Andreja Johansona plaši pasāktais darbs — „Latviešu rakstniecības vēsture", kas jau sākusi iznākt (burtnīcās).

Tātad Zviedrijas latviešiem ir gluži cienīgs labu darbu un nodomu klāsts.

Un nu par viņu nepieciešamām un ļaunām lietām. Bet par to nākošajā vēstulē. A. V.

DZIESMU SVĒTKU IESKAŅAI

Visa cilvēka dzīve ir illūzija par kaut ko, tiekšanās pēc kaut kā. Līdz ar illūzijas iziršanu arī pats cilvēks šķiet miris sev un citiem.

Illūzijā par brīvību savai tautai un valstij krievu emigranti jau 36 gadus dzīvo trimdā. Desmit gadu trimdā drīz varēs skaitīt lielākā latviešu tautas daļa.

Arī latvietis vada savas dienas illūzijā, ka reiz pienāks brīdis mūsu tautas un valsts brīvībai.

Nevienai tautai pasaulē nav sakopots tik daudz tautas dziesmu, kā latviešiem. Paškirstot tautas dziesmu krājumus, atrodam dziesmas visiem dzīves un sadzīves gadījumiem. Liekas, ka visa latviešu tautas dzīve ritējusi aiz nemirstīgā dziesmu vairoga. Bet nekādos gados, nekādos svētkos latviešu tautā nav bijis tāda saviļņojuma kā Dziesmu svētkos. Likās, ka dzied ne tikai tauta, bet visa zeme, viss gaiss bija dziesmu skaņu pilns. Šī diena tūkstoš saitēm vienoja latviešu tautu.

Tas bija toreiz, kad brīvībā un gaišās cerībās par tautas un valsts nākotni pukstēja katra lavieša sirds. Bet kā ir šodien? Ko domā un jūt latviešu trimdinieks šodien? Brīvā Latvija dzīvo vēl tikai tautas illūzijā. Kāda sajūta būs latvietim Kanadas Dziesmu svētkos grūti pateikt.

Vai saviļņojums būs priecīgs vai skumjš, dziedātās dziesmas iedvesīs mums jaunas cerības Latvijas brīvībai, vai vismaz uzturēs dzīvu skaisto illūziju par to, ka katrs latvietis Kanadā izjūt dziļu pateicību šī lielā darba darītājiem?

Ja arī mūsu šejienes sabiedriskā dzīve ne vienmēr ir saskanīga, Dziesmu svētki stāv tam pāri, un, tos rīkojot, sadevušās rokās visas organizācijas. Dziedātāji pieteikušies no daudzām Kanadas un ASV pilsētām.

Tie būs ne tikai Dziesmu svētki vārda tiešā nozīmē, bet latviešu mākslas un kultūras parāde, kuŗā piedalīties būtu katra latvieša gods, lepnums un pienākums.

Tonija Krūka

VIRSDIRIĢENTI INSPICĒ KOŖUS

Tuvojoties Dziesmu svētkiem, Kanadas latviešu koŗu rosība pieaug. Pagājušā svētdienā Hamiltonā Franču kluba telpās pulcējās abi Hamiltonas koŗi (HLB un Beverīnas) un Bramptonas latviešu biedrības jauktais koris, lai pēc klusībā veiktā darba mēģinātu svētku dziesmas kuplākā koŗa dalībnieku skaitā un iepazītos ar virsdiriģentu norādījumiem. Ap 100 dziedātāju lielais apvienotais koris šeit satikās ar virsdiriģentiem — E. Freimani un J. Ciruli. Virsdiriģentu, diriģentu, koŗu prāku un koristu sirsnīgā sadarbībā mēģinājums noritēja raiti un pacilātā noskaņā. Mēģinājuma gaitai ar lielu interesi un labpatiku sekoja Dziesmu svētku rīcības komitejas pr-dis E. Krūka un sekretārs A. Jankovskis. Svētdien, 4. okt., plkst. 17, šinī pašā vietā viesosies virsdiriģents V. Linde un skandinās vīru koŗa dziesmas. Dziedoņu rosība sola labu svētku koncerta izdošanos. V.

Ko dzirdēsim DZIESMU SVĒTKOS?

DUBULTKVARTETS KALVIS

Vīru dubultkvartets Kalvis patiesībā ir dubultkvintets, jo malējās balsis pastiprinātas 3 vīru sastāvā. Bet — kvartets vai kvintets, galvenais ir skanīgais rezultāts, kas Kalvim visnotaļ ir teicams. Bet cītīgā kopdarbā šie 10 vīri J. Dzeguzes vadībā saliedējušies par reprezentējamu vienību un nav baidījušies ķerties pie visu koŗu lielākā bieda — jaundarbiem. Tādus Kalvis devis ik koncertā, reizē asinot arī savas tīri vokālās kvalitātes. Dzird, ka šie enerģiskie vīri ķērušies arī pie kāda T. Ķeniņa mūzas izraisīta visciešākā rieksta.

Kalvis reizē ir arī populārākā dziedātāju kopa Kanadā, jo tā nelielā sastāva dēļ iespējis apciemot tautiešus arī vistālākās un vismazākās Ontario pilsētās. Plānota arī jauna turneja Otavas un Montreālas virzienā. Bet Kalvja vīri i nedomā izdabāt tikai populārai gaumei vien. Tie mūzikas jēgu meklē ne tikai populāro vīru koŗa dziesmu braša skandējumā, bet gremdējušies arī dziļākās mūzikas avotos, pie italiešu vecklasiķiem Palestrīnas, Viktorio u. c. Dziesmu svētkos Kalvja rutinētie dziedātāji būs drošs balsts vīru koŗa sniegumam Meseja zālē, bet jaundarbu koncertā tie sniegs vairākus prof. A. Ābeles un J. Norviļa pirmatskaņojumus, kuŗus komponisti tiem uzticējuši. T.

J. Veselis lasīs savus jaunākos darbus

Dziesmu svētkus ievadīs tradic. Rakstnieku vakars

Nu jau vairākus gadus no vietas Kanadas Latviešu Kultūras dienu sarīkojumos vadītāju vietu ieņem rakstnieku vakars, ko rīko LPB Kanadas Kopas.

Arī šogad Kultūras dienu ietvaros un Dziesmu svētku ievadījumā Kanadas Preses Kopas biedri lasīs savus jaunākos sacerējumus piektdien, 9. okt., plkst. 8 vakarā, sv. Andreja baznīcā. Šis sarīkojums, kas allaž pulcinājis pilnu zāli klausītāju, šogad solās būt īpaši nozīmīgs jau tādēļ vien, ka tanī piedalīsies mūsu ievērojamais prozas meistars Kultūras fonda šī gada laureāts Jānis Veselis. Viņš mēro tāļo ceļu no Kalamazū, lai pabūtu kopā ar Kanadas latviešiem un saviem šejienes kollēgām. No pašu māju rakstniekiem vakarā piedalīsies Angelika Gailīte, kas nolasīs savu jaunāko noveli ar intriģējošo nosaukumu — Devindesmitgadnieks, jaunkundze un suns. Irma Grebzde, kas ieradīsies no Montreālas, ir jau vārds un lielums par sevi, kam nevajag reklāmas — atliek tikai ar interesi gaidīt, kas šoreiz būs veiklās rakstnieces pūrā. Jaunu stāstu sola arī Biruta Senkēviča, kuŗu nolasīs M. Indzere, bet Annas Riekstes atsūtīto noveli cels priekšā jaunais TLB teātŗa trupas režisors V. Pukats.

Dzejas cienītājus iepriecinās trīs dzejnieces — Velta Toma, Ingrida Vīksna un Mirdza Krūmiņa. Pirmai, kā zināms, nesen iznākusi jauna grāmata — trešā pēc skaita — Sēļuzemes sestdiena, bet pēdējā uzstāsies atklātības priekšā pirmo reizi, tādēļ laikam aiz lielas kautrības lūdzot savus dzejoļus nolasīt aktrisei E. Znotiņai—Kalniņai. Ingrida Vīksna, starp citu, sola klausītājus iepazīstināt ar kantātes tekstu, ko komponējis T. Ķeniņš. Jācer, ka latviešu sabiedrība, it sevišķi jaunā audze neaizmirsīs šo vakaru apmeklēt.

TAUTISKĀS DEJAS DZIESMU SVĒTKOS

Kas tur dūc, kas tur rīb,
Kas zemīti tricināja?
Mūs' bāliņis, mūs' māsiņa,
Tie to zemi tricināja.

Ģimenēs, kuŗās ir vairāk bērnu, bieži ir tā, ka vienu lutina un izcel vairāk kā citus, bet pastarīti atstāj novārtā. Latviešu tautas tradiciju ģimenē šāds pastarītis ir tautiskās dejas. Par tām runā ļoti maz, visa vērība piešķirta izciliem bērniem: tautas dziesmām un tērpiem. Tomēr tas ir nepareizs viedoklis, jo tautas dejām ir senatnē, ir tagadējos laikos ir ārkārtīgi liela nozīme tautas īpatnības izpaušanā. Dejas sevišķi nozīmīgas ir trimdā, kad mums ir jāizlieto katra iespēja parādīt mūsu tautas kultūru vispusīgi. Deja ir saprotama jebkuŗas tautības skatītājam, ko nevar teikt par citām mākslām. Ka arī senatnē latviešu sadzīve nebija tikai tautas dziesmu dziedāšanā, pasaku stāstīšana un mīklu minēšana, liecina, tautas dziesma:

Vai, kājiņas, man kājiņas,
Dancot gribu, dancot gribu!
Kur tie mani bāleliņi,
Ka tie mani diet neveda

Ja nebija neviena, kas dancinātu, meitas dejoja pašas:

Eima, pašas māsiņas,
Dancīšu vesti:
Ciema puiši slinki,
Brāliši mazi.

Ka dejošana netika ņemta pa jokam, liecina šāda dziesma:

Dzēru alu, nepiedzēru,
Kā piedzēru brandavīna;
Kūlu riju, nepiekusu,
Kā piekusu dancodams.

Ka dejošana nav tikai lēkāšana, bet tajā var ielikt jūtas un izteiksmi rāda dziesma:

Danco mani bālēliņi,
Šķindēj' pieši, rīb zābaki,
Pretī lēca tautu meita,
Kā lapiņa drebēdama.

Lai pavisam neaizmirstu latviešu tautas tradiciju pastarīti, dziesmu svētku laikā Toronto ir paredzēts arī tautisko deju sarīkojums, kuŗā piedalīsies jauniešu un bērnu deju grupas no Toronto un citām Kanadas pilsētām. Sarīkojums notiks svētdien, 11. oktobrī, plkst. 11 no rīta, 62 Claremont St. Cerams, ka visi tautisko deju draugi un dejotāji būs tur viesi. J. P.

Latvijas atbrīvotājam 68 GADI

Rezerves pukvedis — leitnants Oskars Gubiņš 20. sept. pārkāpa sava raženā mūža 68. gada slieksni. Kaut gan gadu nasta jau ir smaga, tomēr garā jubilārs vēl ir mozs un fiziski stiprs. Viņš bieži redzams latviešu sarīkojumos, un sanāksmēs, it īpaši dievkalpojumos sv. Jāņa baznīcā Filadelfijā.

Eslingenas nometnē viņš bija uzstādījis pārskološanās rekordu. No 1945. — 1951. g. bija absolvējis 15 dažādus pārskološanās kursus, bet tomēr palicis uzticīgs savam inženieŗu arodam un tagad vēl darbojas lielā konstrukcijas birojā Filadelfijā kā inž. mēchanikis. Viņš saņemot labu atalgojumu, bet auto un māju gan nepirkšot, jo dolarus vajadzēšot 1957. g., kad latvieši varēšot braukt atpakaļ uz Latviju.

Latvijā jubilārs bija rosīgs sabiedrisks darbinieks, pašvaldības un valdības ierēdnis, bija Inž. biedrības loceklis, darbojās Rīgas pilsētas valdē u. c. Gubiņš pazīstams arī kā sportists riteņbraukšanā, slidošanā, vieglatlētikā, paukošanā un zēģelēšanā. Darbojies sporta biedrības Krūzoks un Union, kā arī Vidzemes jachtklubā. Savā laikā piedalījies sacīkstēs Rīgā, Jelgavā, Liepājā, Valmierā un Tallinā kopā ar mūsu vecākās paaudzes sportistiem, — Plūmi, Grīnbergu, Rodrijānu, Dikmani, Mintālu, brāļiem Vithofiem u. d. c.

Mēs, bijušie kaujas virsnieki, sveicam savu bij. priekšnieku Latvijas cīņās viņa mūža gadu mijā un novēlam uzticīgajam zemes sargātājam sagaidīt to ilgoto brīdi, kad varēsim atgriezties Latvijā.

Bijušie cīņu biedri

Dubultkv. Kalvis. l. r. no kr.: V. Boss. E. Kraujiņš, vad. J. Dzeguze, A. Bērziņš, Ž. Rāva. 2. r.: E. Grotāns, V. Maciņš, B. Akers un A. Jekums

SARGIETIES NO ĪKŠĶU CĒLĀJIEM!

Smagi pievilušies divi Toronto jaunekļi, kuŗi ar īkšķa pacelšanu gribējuši panākt ērtu pavizināšanos cita automobilī. Paceltos īkšķus ieraudzījuši 2 policisti, kuŗi arī samazinājuši sava auto ātrumu. Viņu vērīgam skatam nepalicis apslēpts, ka jaunekļu aizmuguŗē atrodas kāds auto, kuŗa atļaujas numurs pavisam nesen ievests nozagto auto sarakstā.

Protams, ka policisti abus jaunekļus arī uzņēma savā mašīnā, tikai iepriekš tos ātri pārmeklējot. Izrādījās, ka viņu rīcībā ir arī pistole un 8 collu somu duncis. Vizināšanās beidzās policijas iecirknī, ko jaunekļi, īkšķus ceļot, pavisam nebija sagaidījuši.

VAI JŪS ZINĀT, KA...

... pēc Otavas statistiskiem datiem 1953. gadā visā Kanadā strauji pieaugusi būvniecība. Kamēr pagājušā gadā uzceltas 73.000 ēkas, šai gadā jau līdz jūlijam pabeigtas 46.319, kamēr pavisam paredzēts pabeigt ap 95.000 ēku. Kamēr parastās vidusmēra māja pabeigšana pag. gadā prasīja 6,9 mēnešus, šogad pieticis tikai ar 6,4 mēnešiem.

Māju celtniecība ārkārtīgi pieaugusi pēdējos mēnešos. Jūlijā pasāktas 11.834 ēku būves, kas ir par 35 proc. vairāk kā pag. gadā. Pēdējos 7 mēnešos Toronto vien pasāktas 6.088 būves, kas tālu pārsniedz pag. gada sasniegumus. Augšminētie apstākļi liek secināt, ka būvniecībā sāksies asāka konkurence, kā arī namu un dzīvokļu cenas proporcionāli kritīsies.

CIK GALVU, TIK DOMU

8.

JĀNIS UN MĀRA VEGETĀRIEŠI

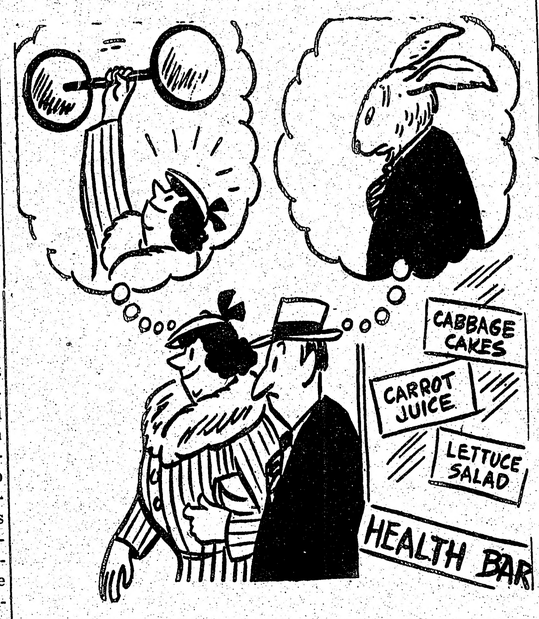

Ne jau skopuma dēļ Māra vairs ne šmorē, cep, ne vāra.
Skolojas tā laikrakstos, lietpratēju, padomos:
„Neklūsti jel nīkule!", raksta Dora Švīkule,
„Steigšus atgriezies pie dabas! Saules! Zaļbarības labas!"
Pusdienas ēd Jānis, Māra tagad veselības bārā —
Noēd grozu salātu, uzdzer spiestus tomātus,
Sacepums no kāpostiem, vēl par virsu jāēd tiem.
Māra liksmo: „Stāvu glītu, gūšu es, jo svarā krītu,
Kaulos spēki briest, vai zini, šito dara vitamīni!"
Janka atrūc dūšu sāju: „Labāk steigsimies uz māju,
Vēders kurkst kā Putlosā, kur mūs badināja tā.
Drīz par trusi palikšu, zaļumus ja ēdīšu!".
Tā, lūk, saprašanās jaukā trūkst pat kulinārā laukā —
Vienam saknes, laksti, lapas, nelielas nemaz tik knapas,
Otram nēģīša un laša māga nerimtīgi prasa.
Tā, lūk, arī ēdienos katrs savos ieskatos,
Nelīdz viņu slavēšana, katram sava domāšana!

Ludis

PASKAIDROJUMS

Laikr. LA iepr. numura rakstā Uz grūta ceļa 2. rindkopas 21. rindā teikums jālasa šā: Ja salīdzinu visus šos trīs rakstus, tad var redzēt...

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ROČESTRA

Daugavas Vanagu Apvienības rīkotais Karinas un Ingridas Gutbergu koncerts piektdien, 9. oktobrī, plkst. 8.00 YMCA's auditorijā. Vietējie amerikāņu un vācu laikraksti ievietojuši atzinīgus rakstus par abu mākslinieču līdzšinējiem panākumiem.

Krusta draudzes dāmu komitejas rīkotajiem bērnu svētkiem laiks nebija izdevīgs, tomēr bija ieradies prāvs dalībnieku pulks un ierindā nostājās 22 mazie, no 2 - 14 gadiem. Spriegās sacensībās un rotaļās mazie bija visai aktīvi un par labiem sasniegumiem saņēma dāmu komitejas balvas.

Bērnu vecāku sanāksme pārrunāja sestdienas skolas darbības uzsākšanu šinī rudenī, kas mazliet aizkavējusies technisku iemeslu dēļ. Draudzes valdes un dāmu komitejas locekles apzinās visas tās ģimenes, kuŗas savus mazos grib sūtīt latviešu skolā. Tad arī būs iespējams pārvēlēt skolas vecāku padomi un sadabūt iztrūkstošos skolotājus. Sanāksmes dalībnieku mazais skaits gan liecināja, ka bērnu vecākos nomanāma vienaldzība, kas, jācer, izzudīs nākamajā sanāksmē, lai tādējādi ātrāk noklūtu pie skolas jautājuma atrisināšanas. Sanāksmi vadīja A. Dzenis, ievadījumā sniedzot skolas padomes ziņojumu.

Ročestras latviešu jaunatnes pulcina organizēšanās sanāksmi atklāja Krusta draudzes māc. T. Zīraks, novēlēdams jaunatnei pašai veidoties un augt, ievērojot arī vecākās paaudzes padomus. Par pulciņa organizēšanās sēdes vadītāju izraudzīja Maigu Jaunbelzēju. Darbības vadlīnijas: jaunākās paaudzes rakstnieku vakaru rīkošana, pārrunas par rakstnieku darbiem u. t. t. Pulciņš pieteicis savu līdzdalību arī 18. novembŗa sarīkojumā. Tas darbosies patstāvīgi, nepieslienoties nevienai organizācijai. Tā valdi izraudzīs nākamajā sanāksmē.

26. septembrī vairāk kā 3000 ASV ukraiņu pulcējās sēru manifestam Vašingtona laukumā. Plašā sanāksme atzīmēja baigu atceri — priekš 20 gadiem, kad bagātākā Eiropas maizes klēti bada nomira 6 miljoni ukraiņu. Arī toreiz brīvā pasaule gribēja palīdzēt, bet Kremlis to noraidīja un pat noliedza bada stāvokli Ukrainā. ASV Ukraiņu kongresa komitejas viceprezidents Dmytro Halychyn savā runā norādīja, ka laikā, kad dažas Eiropas nācijas cenšas pēc miera Padomju Savienības verdzinātā dzimtenē ar neatlaidību cīnās par savu patstāvību un brīvību. Tikai pirms divi nedēļām Vašingtonā izdotais oficiālais biletens vēstījis, ka vienīgās valstis, kur vēl pastāv pretestība padomju terroram, ir Rietumukraina un Baltijas valstis. Tālāk savā runā viceprezidents asi kritizēja britu strādnieku partijas līdeŗa Etlija politiku, kas vērsas pret ASV auksto kaŗu ar Padomju Savienību, un par palīdzību Sarkanajai Ķīnai. Sanāksme pieņēma 44 rezolūcijas, prasot ASV stingrū nostāju pret komūnismu Austrumvācijā un Sarkanajā Ķīnā, genosida izbeigšanu komūnistu okupētajās zemēs un ASV palīdzību visām tautām, kas nonākušas komūnistu verdzībā, cīnās par savu brīvību un pašnoteikšanos. Sd.

KALAMAZŪ

Kalamazū (Mich.) Sv. Jāņa ev. lut. latv. draudzes dāmu komitejas svētdien, 27. septembrī atskatījās uz 3 pavadītiem darba gadiem. Notika atceres dievkalpojums, kuŗā bez vietējā mācītāja J. Turka piedalījās un dziļi izjustus vārdus teica māc. viesis A. Ziņģis. Dievkalpojumu ar solo dziesmām kupliņāja Z. Ābele. Pēc dievkalpojuma notika kopīgs groziņu vakars.

Dāmu komiteja, kuŗas priekšniece pašreiz ir T. Daulberga, ir veikusi līdz šim lielu darbu aprūpē trūkumcietējiem. Tā uzņēmusies arī krustmātes pienākumus par A. Jonāna ģimeni Vācijā, Rendsburgā, māti ar 2 mazgadīgiem bērniem. Ar veltēm dāmu komiteja ir atcerējusies mūsu karavīrus visās pasaules malās, kā Korejā, Japānā, Francijā u. c.

Lai gūtu līdzekļus turpmākam darbam, dāmu komiteja rosīgi gatavojas bazāram 17. oktobrī. Bez priekšnesumiem būs mantu loterija, kuŗā varēs laimēt daudz vērtīgu mantu.

Latvju jauneklis J. D. ar sīkstu latviešu izturību nostrādājis 2,5 gadi farmā N. Dak., veicot visus smagos darbus un dzīvojot tikai starp vietējiem iedzīvotājiem. Šinīs dienās, draugu aicināts, viņš ieradās Kalamazū pilsētā. Kārtīgi dzīvodams, viņš iegādājies auto, ar kuŗu veicis arī tālo ceļa gabalu un bez tam iekrājis arī kādu summu nebaltām dienām. Darbu viņš te bez grūtībām atrada ar mūsu tautiešu starpniecību vienā no lielākām papīra fabrikām. Tagad J. D. priecājas, ka nu varēšot dzīvot pašu tautiešu vidū, no kuŗiem bijis šķirts visu šo laiku.

Kalns

LOSANDŽELOSĀ

27. septembrī, pl. 1 Olivewood kapsētā, Riversidē bija pulcējušies ap 40 Losandželosas Riversides tautiešu nel. Raimonda Paegles pieminas plāksnes iesvētīšanai. Aktu vadīja Losandželosas ev.-lut. draudzes māc. A. Grietens, izjustos vārdos izlūdzoties Dieva mieru mūža atdusai svešas zemes kapu kalniņā, zem latviskās pieminas plāksnes.

Bij. gaisa izpalīgs un Korejas kaŗa veterāns nel. R. Paegle šīs zemes gaitas beidza 30. martā Riversidē, nepilnus 28 g. vecs, paglabāts 1. aprīlī Olivewoods kapsētā.

Tā kā nelaikam ne radu, ne piederīgo šai krastā nav, draugi, vēlēdamies viņa piemiņu saglabāt, uzlika viņa atdusas vietai latviešu pieminas plāksni, izdevumus sedzot ar pers. līdzekļiem. Lai min. draugus atslogotu, lūdzu sabiedrību nākt talkā ar saviem ziedojumiem. Atsaucība bija necerēti dzīva un pieminas plāksnes vērtība — $90.— tika savākta īsā laikā.

Visiem ziedotājiem — sirsnīgs paldies!

Mariam lūgumam laipni atsaukušies 42 tautieši.

Pēc nel. R. Paegles piemiņas plāksnes iesvētīšanas, tādu pašu ceremoniju māc. A. Grietēns izdarīja pie nel. 10 g. v. Luda Kaukiša kapiņa, iesvētot arī viņam kapa plāksni, ko savam vienīgajam bērnam uzlika dziļi sagraužtie vecāki.

E. Gernatovskis,
DV pilnv. Losandželosā

CEĻA VĀRDI

Bradājot pa seklu dīķi, mēs nevaram iemācīties peldēt. Arī visspožākais intellekts, ja to nenodarbina, sastingst un apput.

Henrijs Česters

•

Dzīves skaistākā kompensācija ir tā, ka neviens nevar patiesi palīdzēt otram, lidz ar to nepalīdzot arī pats sev.

J. P. Vebsters

•

Viss, kas nonāvē individuālitāti, ir despotisms, lai kādā vārdā tas sevi dēvētu.

Džons Stjuarts Mills

•

Pat tad, kad apīrūkst spēku, ir slavējama labā griba.

Ovidijs.

KĀDĒĻ JEŅKUS NECIEŠ BRITU SALĀS?

„Angļi amerikāņu karavīrus Lielbritanijā sauc par okupantiem." —Kamdēļ britiem netīk jeņķu karavīri? — Modernie auto, biezie naudas maki, bagātīgās pārtikas devas un informācijas trūkums rada nedraudzīgas attieksmes. — Amerikāņi ik mēnesi apprec 150 anglietes.

Britu salās novietoti 55.000 amerikāņu karavīru. Viņu uzvedība pēc priekšniecības domām laba: dezertieru skaits mazs, kriminālo pārkāpumu skaits par 30 proc. zemāks nekā dzimtenē, satiksmes negadījumu skaits par par 15 proc. zem britu automobilistu katastrofu caurmēra skaita. Britu tirgoņi no amerikāņu karavīriem ik mēnesi ieņem miljoniem dolaru, bet anglietēm paškiņas jaunas precību iespējas — jeņķi ik mēnesi noslēdz 150 laulību ar vietējām lēdijām.

Tomēr vispārējās britu - jeņķu savstarpējās attieksmes nav labas. No ik 5 amerikāņu karavīriem jeb GI vienam te ir moderns personisks auto, jeņķu naudas maki ir pabiezi, viņu neracionētā pārtika un augstā standarta dzīves stils ik dienas angliem sāpīgi atgādina tās senās labās dienas, kad britu imperija valdīja pār visu pasauli. Un tas viņiem gauži nepatīk. Dabiski, ka šādā atmosfairā tad arī rodas daudzas netīkamas situācijas, kuŗu izcelsmē vainīgas abas puses.

Noskaidrojot vietējo iedzīvotāju noskaņu pilsētās amerikāņu garnizonu apkaimē, daudzās vietās iedzimtie neslēpj aizkarto pašjūtību. Tādās pilsētās, kāda ir Norviča un Falkerhāma, netīksme pret jeņķiem jau sasniegusi naida robežas. Vietējie sūdzas, ka jeņķu lidotājiem esot neiecietīga un apvainotāja stāja. Viņu galvenā nodarbe pēc dienesta esot iedzeršana un sieviešu medīšana. Bet tai pašā laikā vietējā sabiedrība un pašvaldības nav organizējušas nevienu pasākumu, kur amerikāņu karavīri varētu lietderīgi un patīkami pavadīt savu brīvo laiku. Britiem, kuŗi amerikāņus dēvē par „okupantiem" un ignumā skaļi sūta viņus mājās, nav arī pietiekami izskaidrots, kādēļ ASV uztur gaisa spēku bazes britu salās. Tās ierīkoja 1949. g. uz strādnieku valdības premjēra Etlija un ārlietu ministra Bevina ierosinājumu; Čerčils šo soli vēlāk ar prieku akceptēja.

Sensāciju kaŗā britu prese nevajadzīgi lej eļļu ugunī: tiklīdz kāds piedzēries jeņķis izsit kādu logu, amerikānis traucējis britu mieru. laikraksti kliedz, ka atkal viens amerikānis traucējis britu mieru. Lasītājs no šādi izceltiem atsevišķiem notikumiem taisa secinājumu par visu amerikāņu armiju. Ja kāds angļis trakā skrējienā sadauza savu auto, prese to atzīmē divi rindkopās, ja tas pats notiek ar amerikāņu karavīru, laikrakstā lasāma vesela sleja. Kad Skotland Jarda vīri reiz iegriezās kādā amerikāņu nometnē, otrā dienā vietējie laikraksti bazūnēja: „GI aizdomās par slepkavību". „Meklējot slepkavu, izkratīta GI nometne."

Tiesa, apm. 5 proc. amerikāņu karavīru uzvešanās ir nosodāma, bet šis kaušļu, zaglu un izvarotāju skaits procentuāli nepārsniedz civīlistu noziegumu skaitu. Britu prese šos notikumus izceļ un pasniedz lasītājiem sensacionālā veidā, graujot pārējo GI labo slavu un radot viņos rūgtumu. Ievērojama loma šīs nedraudzīgās nostājas radīšanai britu iedzīvotājos ir komūnistiem, kuŗi izplata visdažādākās baumas, piemēram, ka ikviens amerikāņu karavīrs Anglijā uz britu nodokļu maksātāju rēķina dabū par brīvu auto un benzīnu, jeņķu armija apēd gaļu, kas paredzēta vietējiem iedzīvotājiem u. tml.

Vispārējie apstākļi patiešām tādi, kas veicina kurnēšanu: amerikāņu lielie automobiļi mazajās pilsētiņās aizņem visas parkošanas vietas, šaurajos satiksmes ceļos mazām britu mašīnām jābrauc vai grāvī, lai palaistu garam slaido Kadilaku vai smagnējo Buiku, vienkāršais amerikāņu karavīrs, kuŗš saņem tikpat daudz naudas, cik mēnesī caurmērā izpelna britu ģimenes galva, savus dolarus palaiž vieglu roku, britu meitenēm patīk vizināties GI modernajās mašīnās, mieloties lepnajos restorānos, saņemt no karavīriem saldumus un smaržas, kas rada greizsirdību angļu jauneklos. Amerikāņu garnizoniem tuvākās pilsētiņas pēc mums jau zināmā Vācijas parauga, pārpludina vieglā tipa meitenes — „Veronikas", par ko puritāniskie angļi atkal vaino tikai amerikāņus.

Daudzreiz britu sūdzības visai pārspīlētas: kāds veikalnieks sūdzas, ka jeņķi, ienākot veikalā, nesakot labdienu, bet uzsaucot „Hai!", tādus viņš neapkalpošot; jeņķi, braucot vilcienā, vēloties patērzēt ar angļiem, tādējādi traucējot viņus izlasīt rīta avīzi; precētie amerikāņi maksājot pasakaina īres par dzīvokļiem, tā ka namsaimnieki izliekot britus uz ielas; ar lielākām algām amerikāņu ģimenes aizvilinot britu mājkalpotājus, amerikāņu sievas pa dienu slaistoties, bet naktīs dejojot... Jauno amerikāņu karavīru, kas ierodas britu salās, bieži pārsteidz neviesmīlība: kad GI ieiet stacijas uzgaidamās telpās, angļi uzgriež tam muguras, britu ielas zeņķi met cigarešu galus amerikāņu valējās automašīnās, restorānos amerikāņiem plēš divkāršas cenas.

Vislabākās attieksmes pastāv lauku novados. Oksfordas policijas šefs atklāti deklarējis, ka lielākas raizes viņam sagādājot britu studenti, nekā 18.000 GI, kuŗi pilsētiņā ierodas pavadīt brīvlaiku. Kāds restorāna īpašnieks laipni izklāstījis, ka pēc kādas skaļas palikuši novākt un nomazgāt dzersmes traukus un sakārtot telpas. Daudzās vietās GI piedalās baznīcu koŗos, vietējās drāmatiskās trupās, nodibina sporta kopas.

dzimšanas dienas partijas divi GI

No psiholoģiskā viedokļa jāņem vērā, ka lielais amerikāņu vairums ir jauniesauktie jaunekļi, kuŗi pirmoreiz mūžā ir prom no mājām, tie parasti ir jauki zēni, kuŗus dziļi aizkar, ka viņu draudzības jūtas augstprātīgie briti noraida. Jaunais lidonis, ieiedams restorānā, pēc amerikāņu paražas, vēlas izmaksāt padzērienu savam gadījuma kaimiņam, bieži vien izsauc pa glāzītei visai klātesošai sabiedrībai, bet briti tādu viesmīlību nepazīst un viņa labi domāto žestu noraida.

Amerikāņu vadība dara visu saspīlēto attieksmju uzlabošanai. Lielākajā jeņķu bazē Bertonvudā izsludinātā ciemošanās dienā nometni apmeklēja 70.000 angļu. Ziemsvētkos GI rīko eglītes vakarus, izdala tūkstošiem dāvanu mazturīgiem. Lekanhīzas bazē 500 veciem laudīm GI pasniedza prāvus pārtikas saiņus. Lielajā Herrov dzelzceļkatastrofā amerikāņu karavīru uzupurēšanās palīdzības darbā ieguva plašu atzinību. Tāpat pavasara plūdos GI bazes sniedza palīdzīgu roku, veicot pat varoņdarbus, iegūstot valdības apbalvojumus. Ka šie fakti pamazām ietekmē britu nostāju, liecina šāds notikums: kādā brīvā vārda sapulcē, kur kāds komūnists gānīja amerikāņus, kāds angļis piegāja pie runātāja un viņu iepļaukāja. Kad policists vainīgo veda prom, tas uzsauca klātesošiem GI: „Es zinu, ka jūs gribējāt darīt to pašu, bet nedrīkstējāt. Es to izdarīju jūsu vietā, zēni"

Briti jau iecēluši ģenerāli Hollisu par britu - amerikāņu attieksmju komitejas šefu, bij. sūtnis Duglass veiks līdzīgus pienākumus un varam būt droši, ka nepaies ne pārāk ilgs laiks, kad angļi atradīs veidu brālīgai sadzīvei ar britu salās stacionētiem amerikāņu karavīriem.

Kk.

Mirdza Kroņleja

TRUBADŪRS

Lūk, trubadūrs aiziet,
Kas liegt var tam prieku,
Viņš dziedot nes dzīvi
Kā mirdzošu nieku.

Par sauli un puķēm
Viņš sapņo, kad tīkas,
Zem mandeļu kokiem
Vai ābeles līkas.

Tam daiļavas gaidot
Dedz ugunis logos,
Kaut vīri to labprāt
Mēdz aizkavēt krogos.

Bet trubadūrs aizieť,
Un dziesma tam pēdās,
Kas sirdi var remdēt
Visdziļākās bēdās.

CAURMĒRA AMERIKĀŅI PAR LATVIJU MAZ KO ZINA

INTERVIJA AR MONARCHU SŪTNI BARONU FRERIJU FON BLOMBERGU

Diplomāts, kas palīdz ne vien monarchiem, bet grib palīdzēt arī bēgļiem. Viņa nolūks — dibināt Amerikāņu komiteju brīvai Latvijai.

Latviešu bēgļiem, kuŗi domā un cīnās par savas tēvzemes atbrīvošanu, var būt noderīgs monarchu sūtnis Barons Frerijs fon Blombergs. Šis vīrs, kas bieži šķērso Atlantijas okeanu, lai apspriestos ar Eiropas valdniekiem, šinīs dienās Bostonā pieņēma latviešu preses pārstāvjus. Barons Frerijs fon Blombergs ir dzimis amerikānis un barona tituli ieguvis adoptēšanas ceļā no baroneses Adelheides fon Blombergas, kuŗas tēvs bijis dzejnieks un gleznotājs, bet brālēns — vācu feldmaršals.

Fon Blombergs 20 gadus kalpo monarchiem par padomnieku, īpaši tiem, kas tagad atrodas trimdā. Viņam ir sakari ar Ēģiptes Faruku, Albānijas Achmedu Cogu, Grieķijas Frederiku, Transjordānas Abdullahu un ar augstākiem moslēma vadītājiem.

Bez tam šim nopietnajam diplomātam ir liela pieredze ar trimdniekiem, kas nākuši no republikām, un šo valstu valdībām eksilā. B. savā laikā sadarbojies ar Grieķijas karalisko valdību, Polijas trimdas valdību, Armēnijas nacionālo komiteju u. t. t. Viens no viņa nesen nodibinātiem pasākumiem ir Amerikāņu komiteja brīvai Albānijai. Šīs komitejas sastāvā ir daudzi ievērojami amerikāņi, piem., admirālis C. S. Frēmans, agrākais Pacifika flotes komandieris, rakstnieks Luijs Bromfilds, Bostonas mērs Džons B. Hyngs, 4 ASV Kongresa locekļi un citas izcilas personas.

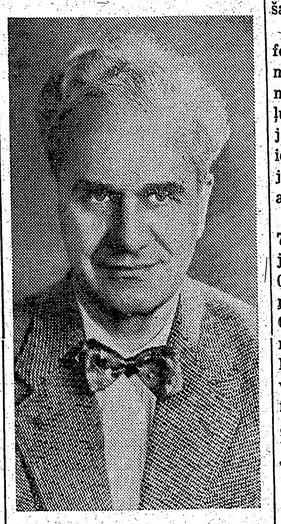

Frerijs fon Blombergs

Fon Blombergs ir ievadījis priekšdarbus par līdzīgas komitejas dibināšanu arī Latvijai. Viņš izsakās, ka caurmēra amerikāņi par Latviju maz ko zina, un tāpēc komitejas mērķis būs rīkot diskusijas, referātus un ar radio, televīzijas un preses starpniecību iepazīstināt amerikāņus ar Baltijas valstu problēmām, jo B. ir padomā organizēt komitejas arī Lietuvai un Igaunijai.

Fon B. paredzētās komitejas komplektēsies galvenokārt no amerikāņu politiķiem, atklātības darbiniekiem, kas veiks Baltijas valstu atgūšanas lietas popularizēšanu ASV.

Pieskaŗoties bēgļu problēmai, fon Blombergs saka, ka nevar būt miera, iekams nav nokārtots nenormālais stāvoklis, kas vairo bēgļu miljonus. Pagājušais un tagadējais kaŗš radījis 5 miljonus bēgļu, ieskaitot gandrīz 3 miljonus Korejā, gandrīz 1 miljonu Palestīnas arabu un 250.000 no Kašmiras.

Pakistana ir mēģinājusi uzņemt 7 līdz 8 miljonus bēgļu no Indijas, Turcija ir rūpējusies par 100.000 turku izcelsmes bēgļiem, kuŗus vajāja sarkanā Bulgārija, tāpat Grieķijā — ap 10.000. Tagad vairāk 100.000 japāņu, vāciešu un italiešu, kā arī satelītu zemju iedzīvotāji smok Padomju vergu darbu nometnēs. Bēgļu skaitu pavairojusi arī Ķīna pēc sarkano varas nodibināšanās. Vairāk kā 12.000.000 bēgļu mīt Rietumvācijā, kas izbēguši no Austrumvācijas un citām valstīm.

Blombergs brīdina, ka mums visiem dzelzs brālībā apkārt puspasaulei jācīnās pret sarkanām briesmām. Te derīgi ir visi trimdas dzīves vadītāji, ar kuŗiem jāsastrādā kopā ar gudrību un saprašanu. Fon Blombrergs tic, ka arī ASV valdība arvien vairāk sapratīs savu uzdevumu un savā vadībā aicinās strādāt arī trimdinieku pārstāvjus.

Osvalds Akmentiņš

Aiz DZELZS aizkara

VAIRĀK PAR TOLSTOJU, MAZĀK PAR RAINI

Gandrīz vienlaicīgi okupētajā Latvijā atzīmēja trīs rakstnieku piemiņu — Tolstoja, Turgeņeva un Raiņa, pie kam — visvairāk tika daudzināts Tolstojs, vismazāk Rainis. Kā tas patīk sarkanajiem veclatviešiem ASV un Kanadā?

Sakarā ar Raiņa 80. dzimšanas dienu Rīgas radiofons krieviski ziņoja, ka Rainis bijis „Rīgas amatnieku avīzes Dienas Lapas redaktors". Tāpat atzīmēja, ka Dienas Lapas spiestuvē publicēti latviski fragmenti no Kārļa Marksa „Kapitāla" un „Komūnistu partijas manifesta". Bez tam kādā citā īsā raidījumā minēja, ka Jelgavā atklāts Raiņa pieminekļis.

Turgeņeva 70 gadu nāves atceres dienā (3. septembrī) Rīgas radiofons stāstīja, ka „Latvijas valsts izdevniecība daudzus viņa darbus izdevusi krievu valodā."

Tajā pašā laikā ik dienas kauj ko stāstīja par Tolstoju. Valsts izdevniecība sagatavo iespiešanai Tolstoja kopotos rakstus 14 sējumos. 9. septembrī visā okupētajā Latvijā notika referāti par Tolstoju. Universitātē Tolstoja piemiņas sarīkojumā runāja Grigulis un Nikolajevs. Turpat — universitātē — atklāta piemiņas izstāde Tolstojam, bet Raiņa piemiņas izstāde „nobīdīta" Misiņa bibliotēkas telpās. Speciālā Tolstojam veltītajā raidījumā 13. septembrī Rīgas radiofonā krieviski viņa darbus lasīja Anna Minājeva. Kādu citu dienu Rīgas radiofonā lasīja V. Meļņa rakstu, kuŗā, starp citu, teikts: „Nepazīstot Tolstoju, nevar sacīt, ka pazīst savu zemi." Rakstā gan tika piemetināts, ka Ļeņins bijis tas, kas atsedzis „Tolstoja reliģisko morālo aprobežotību".

SILĶES — BET NE LATVIEŠIEM!

10. septembrī Rīgas radiofons ziņoja ka Rīgā ienākuši kuģi ar silķu kravu. Bet jau nākamajā mirklī rīdzinieku prieki bija vējā, jo radiofonā tika piemetināts, ka šīs silķes „veseliem vilcieniem nosūtītas uz Maskavu un Urāliem".

KARTUPEĻU NOVĀKŠANA

Latvijā sākta septembra sākumā. Kā tas bijis ar katras ražas novākšanu, tā arī ar kartupeļiem darbs kolchozos atpaliek, plāns netiek izpildīts. Krustpils rajonā ap 560 ha kartupeļu novākti tikai — 3 ha. Kaut arī Krustpils Mašīnu—traktoru stacija noslēgusi līgumus ar kolchoziem par 300 ha kartupeļu novākšanu, izrādījies, ka kartupeļu novākšanas sezonas sākumā mašīnas bijušas nekārtībā. Lai paātrinātu kartupeļu novākšanu kolchozniekiem (kā arī citiem, kas piedalīsies „talkās") apsolīts izsniegt 1/10 no novāktajiem kartupeļiem.

VALKAS RAJONĀ

darbojas kolchozs „Ļeņina ceļš", kas tieši piekļaujas Valkas pilsētai. Šajā kolchozā liels darba roku trūkums. Uz katru darba spējīgu kolchoznieku iznākot 20 ha aramzemes.

JĒKABPILS RAJONĀ

darbojas kolchozs, kas nosaukts Ždanova vārdā; šajā kolchozā notiek speciāli kursi kādai 25 cilvēku lielai grupai. Šie 25 cilvēki esot biedri, kas no jauna iestājušies kolchozā. Jādomā, ka tie būs tie „tālumnieki", kas līdz pēdējai iespējai turējušies pie „sava kaktiņa, sava stūrīša".

KULDĪGĀ

notikuši Zinātņu Akadēmijas eksperimentālās medicīnas izbraukuma sesija, kuŗā referējuši Gerke, Stradiņš un Skulme.

SĪKĀS ZIŅAS

5. septembrī Rīgā notika studentu svētki, veltīti jaunā mācības gada sākumam. Svētku koncertā piedalījušies ne vien studenti, bet arī krievu drāmas teātŗa jaunie aktieri. — Rīgas tramvaji ik dienas pārvadā ap 450.000 personas, trolejbusi — ap 100.000, autobusi — 40.000. — Darba disciplīnas neievērošanas dēļ tramvajnieki zaudējuši ap 1000 darba dienu. — Talsu pilsētas territorijā atrastas senlietas no 12 - 13 g. s., kas liecinot par „kuršu augsto kultūru un apgāž reakcionāro buržuijisko zinātnieku secinājumus, ka vācu bruņinieku iebrukums veicinājis latviešu kultūras celšanu". — Vairāki universitātes ģeografijas otrā kursa studenti šogad bijuši pētījumos Sibirijā. — Vidējā lielumā kolchozā ir ap 300 slaucamas govis. — Apm. 40 proc. no masu patēriņa priekšmetiem okupētajā Latvijā dod ražošanas arteļi resp. amatnieki. — Bolderajā skolnieki palīdz būvdarbos pēc mācību nobeiguma. — Skultes zivju rūpniecībā visi vadītāji darbinieki ir personas ar krieviskiem uzvārdiem. — Apdraudēts kartupeļu piegādes plāns Rīgai; sagatavotas tikai puse no nepieciešamām kartupeļu glabātuvēm. — Okupētajā Latvijā septembra sākumā notika speciālas sapulces sakarā ar Budapeštas „miera kongresa" lēmumiem. Šajās sapulcēs — kā aizvien — strādnieki uzņēmušies jaunas saistības, izpildīt plānus pirms termiņa." — Cesvainas rajonā 1954. gadā sāks būvēt kolchoza ciematu ēkas. — Artelis „Kalvis" sācis ražot litra mērus, bērnu ratiņus, bērnu vanniņas un spaiņus — sasniegums, ar ko Rīgas radiofons lielās! —

ZIEDOJUMI LSCS STIPENDIJU FONDAM

(Nobeigums).

2. Vācijā studējošo atbalstam ziedojuši:

Māc. N. Ozols, Bostonā $5.—, Dr. A. Rimša, S. Dakotā $20.—, Dr. E. Dārziņš, Minneapolē $10.—, J. Subris, Minneapolē $2.—, J. Mierkalns, Linkolnā $2.—, A. Nodievs, Linkolnā $2.—, F. Krecko, Ņujorkā $5.—, J. Ekstrems, Pulmanā $10.—, A. Brachmanis Nidhamā $2.—, Latviešu Akad. Māc. Spēku Apv. $50.—, P. Tīrumnieks Neptaunas Sitijā $10.—, A. Dambergs, Klīvlendā $5.—, E. Zariņa, Bruklīnā $5.—.

3. Dažādi ziedojumi:

Ņujorkas Latv. Stud. B-ba — $100.—, Bostonas Stud. B-ba — $10.—, L. Steinfelds, Cincinatī — $5.91, māc. R. Zariņš, Bruklīnā — $6.—, Dr. N. Vētra $1.—, M. Graube $1.—.

Laipni lūdzu ziedojumus Stipendiju Fondam sūtīt uz sekojošām adresēm:

Priekšsēdim A. Mangulim, 79 Walnut Park, Roxbury, Mass., vai kasierim R. Dinbergam, 34 Camden St. Methuen, Mass.

Ļoti lūdzam visas vēl atpakaļ nenosūtītās ziedojumu listes pēc iespējas drīzi atsūtīt, lai fonda valde varētu savlaicīgi izdarīt ziedojumu akcijas noslēgšanu. Latviešu studentu saime šo ziedotāju atsaucību centīsies augsti novērtēt.

KĀDS IR JŪSU KREDITA NOVĒRTĒJUMS?

Viena no visvērtīgākām mantām ir jūsu kredita novērtējums, un, ja vien jūs neesat tikai nesen ieradušies Kanadā, jūs varat būt pārliecināti, ka kārtīgi rēķinu maksājumi ir atzīmēti attiecīgā kredita birojā tanī pilsētā, kur jūs dzīvojat. Šādu biroju visā Kanadā ir pāri par 80, un tos apvieno īpaša organizācija — Associated Credit Bureaus of Canada, kuŗa seko tādiem, kas pārvietojas no vienas pilsētas uz otru. Pat ja jūs esat neatlaidīgs maksātājs skaidrā naudā, nav izslēgts, ka arī tad, jūsu maksāšanas spējas ir atzīmētas šo biroju aktīs.

Kredita birojus savā laikā organizēja, lai pasargātu tirgotāju intereses pilsētās, kur pircēju, kas vēlās pirkt uz kreditu, lielākā daļa nebija tirgotājiem pazīstama. Pateicoties kredita birojiem, ļaudis, kas pārvietojas no vienas pilsētas uz otru, var jaunā dzīves vietā nekavējoties sev atklāt kredita kontu pie viena vai visiem tirgotājiem pilsētā.

Pēc Associated Credit Bureaus of Canada Toronto biroja datiem, 85 proc. Kanadas iedzīvotāju ne tikai maksā savus rēķinus noteiktā laikā, bet dara to pastāvīgi. Bezdarbs vai ilgstoša slimība var uz kādu laiku aizkavēt dažiem viņu maksājumu kārtošanu, bet tikko rodas vismazākā iespēja, tie atkal kārto savus maksājumus un atjauno sava kredita reputāciju.

Tikai kādi 5 vai 6 proc. pircēju ir tieši negodīgi. Šie ļaudis mēdz pirkt preces uz kredita ar nolūku samaksāt tās tikai tad, kad tos piespiedīs likuma vara. Jaunieši starp 16. un 21. dzīvības gadu, kaut gan uzlūkojami par nepilngadīgiem, izrādījušies par visai drošiem maksātājiem. Pirms pag. kaŗa ap 28 līdz 30 proc. no apgrozījuma bija pārdevumi uz kredita. Kopš tā laika šis skaitlis pieaudzis līdz 47 vai 52 proc.

C.S.

ILGOJAS PĒC KLOSTERA

Filmu zvaigzne Žāna Havere, kuŗa atstāja savu labi atalgoto darbu filmu pasaulē (3.500 dol. nedēļā) un devās klosterī, tagad atgriezusies Holivudā. Šoreiz viņas nolūks nav vēl atgriezties filmu pasaulē, bet gan tikai atpūsties. Viņa labprāt būtu palikusi klosterī, bet viņas fiziskais vājums un nogurums to nepieļaujot. Viņa cerot pēc iespējas drīzāk atspirgt un jo joprojām ilgojoties kļūt par mūķeni, bet tikai viņas vājā veselība pagaidām to aizkavējot...

PĀVILS KLĀNS

ROMĀNS - REPORTĀŽA

(89. turpinājums)

„Mēs taču gribējām kaut kur pusdienot?" Žanīna atskatījās uz Eriku. Viņš papurināja galvu — tagād kopā ar šiem paziņām, viņam nebija nekādas patikas to darīt. Žanīna paraustīja plecus.

„Lūk!" pēkšņi iesaucās virsleitnants Kvadrāts. Visi apstājās un lūkojās viņa norādītajā virzienā. Tur, pret pusnolauztu reklāmas stabu atslējies, pret raibajām afišām un gruvešu pelēko kaudzi aizmugurē jo spilgti izceldamies pavasaŗa saulē, stāvēja sarkanarmijas gūsteknis. Žanīna šādu parādību redzēja pirmoreiz, un viņas sejā ieviesās dziļa līdzjūtība. Dr. Sabile rezignēti, gandrīz rūgti pasmaidīja. Eriks it kā satrūcies pacēla uzacis pierē un lūkojās gūstekni kā brīnumā. Bet virsleitnants Kvadrāts izturējās tā, it kā viņam šis figūras nostādīšanā Berlīnes vidū būtu kādi personīgi nopelni.

„Ko es jums teicu, doktor?" viņš sacīja Sabilem.

Gūsteknis bija tērpies ļoti apnēsātā, gandrīz līdz zemei gaŗā, izbalējušā brūnā šinelī ar nenosakāmas krāsas mīkstu drēbes cepuri, kas bija zaudējusi savu sākotnējo militāro formu. Viņa seja bija drīzāk zaļa nekā bāla, ko vēl pastiprināja bārdas rugāji. Par spīti savam nožēlojamam izskatam viņš, daudzo gaŗāmgājēju apbrīnots, izturējās tik pašapzinīgi, it kā atrastos sava pulka kazarmu laukumā, un aizgūtnēm, izdilušiem pirkstiem gauži nopīpētu cigaretes galiņu turēdams, sūkāja to un pūta gaisā tabakas dūmus. Pūta un klepoja.

Tagad viņi ieraudzīja arī pārējos gūstekņus, kas gabaliņu atstatu likņājās ap drupām. Un pa starpām vīdēja vācu sargi ar šautenēm.

„Sarkanarmija Berlīnes centrā," sacīja virsleitnants Kvadrāts.

„Iesim" Eriks spēji novērsās. Šajā ainā bija pārāk daudz reālistiskas simbolikas.

„Vai jūs pēcpusdienā būsit preses konferencē?" Dr. Sabile negaidot jautāja. „Es labprāt vēlētos pārmīt ar jums kādus vārdus."

„Labprāt," Eriks ļoti nelabprāt atsaucās.

Viņi atsveicinājās.

„Es gribētu zināt kas Liepājas ārstam meklējams pie žurnālistiem," Eriks, savu īgnumu neslēpdams, izmeta. Žanīna klusēja. Viņi iekāpa apakšzemes vilcienā un brauca mājup. Un te it kā iepriekšējo iespaidu papildināšanai, raibajā braucēju drūzmā viņi ieraudzīja vairākus Vlasova armijas virsniekus viņu pelēkajās uniformās, kas tik ļoti atgādināja vecos cara laiku armijas tērpu. Bet tas nebija viss — tikai tagad Eriks ar Žanīnu ievēroja, ka aiz viņu vagona bija piekabināts vēl kāds — ar nelielu lodziņu priekšējā sienā. Par to, protams, nebūtu ko brīnīties, ja abi reizē viņi šajā mazajā lodziņā nebūtu pamanījuši platu, kaulainu seju, kas bija cieši pieplakusi rūtij un raudzījās caur stiklu šurp ar tādu izbrīnu, pirmatnīgu ziņkāri un pārsteigumu, ka Erikam ar Žanīnu bija jāsaskatās. Šaubu nevarēja būt — kaulainās sejas interese bija pievērsta Vlasova armijas virsniekam, kas solos sēdēdami tik cītīgi lasīja lalkrakstus, it kā būtu spiesti to darīt. Pēkšņi kaulainā seja pie stikla nozuda, un Eriks uz mirkli paguva ieskatīties vagona telpā — tā bija pilna sarkanarmijas gūstekņiem. Tie grūstīdamies un cits citu nost raudami cīnījās par vietu pie lodziņa, acīm redzot ar vienīgo nolūku — apskatīt šos „baltgvardus" ar viņu iegarenajām kokardēm, ar platajiem, spožajiem uzplečiem, ar kārtīgajām, labas kvalitātes uniformām, un ar uzrakstu ROA uz piedurknēm. Izbrīns, pārsteigums, neizprotams savilņojums, jā — pat ārkārtīga vilšanās un sašutums, noniecinājums un riebums — neskaitāmās niansēs šīs izteikmes mainījās daudzajās sejās, kas ik mirkli no jauna pazibēja aiz stikla. Tā bija spriega, mēma izrāde, kuŗā tēlotāji nedarīja nekā, bet skatītāji bija eksaltēti līdz pēdējai iespējai: izrāde, kas norisinājās Berlīnes ļaužu stāvgrūdām pārpildītā, ātri skrejošā vilcienā --no apkārtējās vides tik izolēta un reizē tik ciešā sakarā ar to, ka Eriks varbūt pirmoreiz kopš Kurzemes nošķelšanas līdz galam atskarta beigu nenovēršamību. Un viņu draudīgo, biedējošo tuvumu. Šie svešie ķermeņi, šīs svešās domas un atšķirīgā mentālitāte, šīs Urālu un Mongolijas asinis tik ģermāniskā vidē bija kā drīzas katastrofas paši pēdējie vēstneši, likās — trūka vēl, ka kaut kur Unter den Linden vai pie nodegušā Reichstāga atskanētu Trīs tankisti — šis mundrais,slaviski bezbēdīgais motīvs. Padomju elements, vienas cilvēku paaudzes lāsts, bija viņu vidū.

Varbūt krievu braucējiem abos vagonos bija kāds savstarpējs sakars. Varbūt noskrandušie ļaudis aiz lodziņa bija Vlasova armijas jaunie kadri — divīzijām, par kuŗu uzticamību nebija īstā skaidrībā ne vācu stābi, ne Vlasovs pats. Varbūt tā bija vienīgi sagadīšanās. Vienalga — Erikam gribējās neredzēt šo jauno vaibstu Trešās valsts galvaspilsētas sejā.

„Izkāpsim," viņš teica Žanīnai.

„Tas bija kaut kas ļoti dīvains", viņa atbildēja gausi. „Man kļuva baigi. Vai patiesi šie ļaudis visi ir tādi?"

„Varbūt. Es negribētu gaidīt, kamēr mums rastos izdevība par to pārliecināties."

„Beidzot!" Žanīna spontāni iesaucās. „Tātad? Ko mēs darīsim?"

„Es vēl piezvanīšu Bertilam. Pēcpusdienā mēs pēdējoreiz apmeklēsim ārlietu ministrijas konferenci. Un rīt no rīta brauksim projām. Starplaikā man jādabū kārtībā automobilis."

„Uz kurieni mēs dosimies?"

„Es vēl nezinu. Laikam uz dienvidiem. Pretim amerikāņiem."

„Viņi jau sasnieguši Reinu?"

„Jā. Bet tā būs patīkamāka fronte nekā tā, kas tuvojas no austrumiem."

Izklaidīgi un reizē nomākti viņi turpināja ceļu kājām pamazām tuvodamies Šarlotenburgas stacijai, no kuŗas vairs nebija tālu līdz pagalmam ar sēru vītoliem.

„Ko tu saki par virsleitantu Kvadrātu?" negaidot iejautājās Eriks. Žanīna ar vieglu nicinājumu savilka lūpas „Vispirms mani kaitina viņa SS uniforma. Un tas, ka viņš ļauj sevi dēvēt par virsleitnantu."

„Acīm redzot tā ir viņa agrākā dienesta pakāpe — viņš ir pārbēdzis krievs," Eriks piebilda. „Bet es domāju ko citu — nevis viņa uniformu bet draudzīgās attieksmes ar Dr. Sabili."

„Nezin, vai Dr. Sabilem tur kādi nopelni," Žanīna nostājās ārsta pusē. „Liekas ka šis virsleitnants pats pie viņa līp."

„Tā?" Eriks zīmīgi novilka. Šajā brīdī viņi pamanīja ielas malā automobili, no kuŗa izliecās Jana Teodoresku melnā, sprogainā galva. Kopš mēnešiem Eriks viņu vairs nebija sastapis. Viņš daudzus gadus no vietas bija telefonējis uz Bukarestu savam laikrakstam, gandrīz vienā stundā ar Eriku, kad tas zvanīja uz Rīgu. Jokodamies izslējis degunu gaisā un graciozi aizspiedis to diviem pirkstiem. Jans pagaidīja viņus pienākam.

„Ich habe die Schnauze voll," viņš pa pirkstu spraugu sacīja.

„Tu aizbrauc?" ar vilšanās pieskaņu vaicāja Eriks, lielu piekaramo vāģi viņa automobiļa aizmugurē apskatīdams.

„Servus, Erik," Jans pamāja. „Te vairs nav ko meklēt. Ka vācieši zaudējuši karu, to mēs jau zinājām, bet nupat viņi zaudē arī galvu. Kam tāda vēl ir, pēc dažām nedēļām staigās tikai ar kaklu vien. Es negribu, ka mani notur par vācieti."

Viņš pielika Žanīnas pirkstus pie lūpām un sirsnīgi pakratīja Erika roku. Tad motors sāka rūkt un automobilis, apmetis lielu līkumu ielas vidū, pagriezās pret rietumiem un, gāzelēdamies pār uzbliezušo asfaltu, pazuda Šarlotenburgas šosejas virzienā.

„Kļūst neomulīgi," Eriks sacīja. „Kāds nelāgs tukšums!"

(Turpinājums sekos).

Un kad dziesmas izskanējušas...

DZIESMU SVĒTKU BALLE

ROYAL YORK HOTELĪ, SESTDIEN, 10. OKT., PL. 20

● ROYAL YORK HOTELIS ●
ir lielākā un greznākā viesnīca Toronto, kur notiek visizcilākās sanāksmes, spēlē labākās deju kapellas un kur sarīkojumu ieejas maksas parasti ir ap $4.00. Hotelis pieder milzīgajai Canadian Pacific dzelzceļu sabiedrībai un tanī ir apm. 3000 istabu. Hotelī drīkst patērēt tikai uz vietas pirktus dzērienus, ko pārrauga sevišķi algoti darbinieki — detektīvi.

- SPĒLĒS STAN PATTON DEJU KAPELLA 9 vīru sastāvā
- DEJU MŪZIKU - piemērotu veciem un jauniem, progresīviem un konservātīviem — izvēlēs un polonēzi vadīs deju skolotājs N. Švānebachs
- REZERVĒTI GALDIŅI
- DEJU SĀKUMS PRECĪZI PL. 20.00
- IEEJAS MAKSA: kungiem $1.50, dāmām $1.25

● STAN PATTON DEJU KAPELLA ●
dod regulārus raidījumus CBC Toronto radiofonā, kā arī koncertē Kasa Lomā un citās labākās Toronto un provinces deju zālēs.

- BILETES IEPRIEKŠ PASŪTINĀMAS laikraksta Latvija Amerikā kantorī un pie Pēteŗa Broka, 66 Cowan Ave, tel. LL 7606. Vakarā pie ieejas no pl. 19.00

Galdiņi iepriekš pasūtināmi pie Maksiņa kundzes 20 Kelvin Ave, tel. — HO 7618, un Rubesa kundzes 225 Indian Rd., tel. — MU 6807, Toronto

TAI PAŠĀ LAIKĀ
lētas vakariņas un dzērieni par lētākām cenām
TORONTO GALVENĀS STACIJAS OAK ROOM IEPRETIM
ROYAL YORK HOTELIM
DEJU MŪZIKA REZERVĒTI GALDIŅI

DV TORONTO NODAĻA

RADIO TECHNIĶIS
Voldemārs Liepiņš
158 Geoffrey St. Toronto
Tel. LA 6064
(360)

Latviešu dāmas! Eiropas friziere
KAPSI'S HAIR STYLING
113 MAC PHERSON AV.
Starp Yonge St. un Avenue Rd
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krasošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. KI 4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

ZIEMASSVĒTKI PAŠU MĀJĀS!
REALTOR
J. J. ELLIS
383 RONCESVALLES AVE, TORONTO
5 nekustamo īpašumu biroji jums dod iespēju iegādāties īpašumu jebkurā pilsētas daļā ar katram piemērotu iemaksu. Mūsu latviešu aģenti:

LA 8000
V. LIEPIŅŠ
Tel. mājās LL 6170
E. HENIŠS
Tel. mājās JU 1046
E. ŠTEINHARDS
Tel. mājās LA 4028
OL 6321

Sniedz jums nesaistīgu informāciju un sagādā aizdevumus līdz $3.000 par 3% gadā visīsākā laikā. Pārliecinieties paši

---

DR. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Praktizējis Latvijā, Vācijā un Kanadā. Sniedz dzemdību palīdzību.
Slimniekus pieņem TORONTO, 404 DELAWARE AVE
no 9—11 un no 5—7. Iznemot trešdienas. Toronto, tel. OL 1681.
Ar Harbord tramvaju līdz Halam ielai

Dr. P. BĀRDIŅŠ
Pieņem slimniekus 740 SPADINA AVE, (pie Bloor) TORONTO
no plkst. 5—7 pp. Pārējā laikā pēc vienošanās pa telefonu:
Kabinetā RA 7203, mājās KE 5628
Rentgens. Elektrokardiografs. Laborat. izmeklējumi — kabinetā.
Operācijas, dzemdības utt. — The Doctors Hospital un Western General — slimnīcās

---

Dr. B. DOBAI
ĀRSTS-CHIRURGS
455 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Kabinetā pieņem no 10—12 un 3—7 pp. un pēc norunas pa tel.
MI 8821
RENTGENA UZŅĒMUMI

IZDODAMS
nemēbelēts dzīvoklis
divas istabas, virtuve un saules istaba 933 DUFFERIN ST.
LA 9546, Toronto

IZDODAMA mēbelēta istaba vieniniekam-cei. Tel. GE 9527, Toronto, (368)

IZDODAMA mēbelēta istaba, ar virtuves lietošanu. 58 Browning Ave, tel. GE 3883. (365)

IZDODAMA mēbelēta vai nemēbelēta istaba ar virtuvi Danforth—Woodbine rajonā. Tel. OX 8016 (369)

IZDODAMA nemēbelēta istaba ar virtuvi Dupont — Avenue Rd. rajonā. Zvanīt RA 3630, Toronto. (344)

IZDODAMA labi mēbelēta istaba labā rajonā vienai personai. Zvanīt vakaros pēc. plkst. 6 vakarā LA 7594, Toronto. (361)

IZDODAMA mēbelēta istaba un virtuve klusā mājā divām personām, vēlami atturībnieki. Bloor—Sherbourne rajonā, garāža. Tel. RA 1407, Toronto. (357)

IZDODAMA mēbelēta istaba ar virtuves un ledusskapja lietošanu 1 personai Pape — Riverdale rajonā. GE 0756, Toronto. (330)

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
izdara pakalpojumus katrā laikā
ZVANĪT OL 1403, Toronto

SPORTS

PAZIŅOJUMI

Ontario apgabala latviešu sporta klubiem un kopām līdz š. g. 15. oktobrim jāpiesaka I. Kāpostiņam, 285 Avenue Rd., Toronto, tālr.: KI 0328, savu jaunatnes, sieviešu un vīriešu vienību skaitu galda tenisā, volejbolā un basketbolā, kas piedalīsies Kanadas latviešu Ontario meistarībā.

I. Kāpostiņš,
Ont. apg. vad.

Montreālas LSK rudens sezonas atklāšana 17. okt., plkst. 17, Starptautiskās YMCA's vingrotavā, 5550 Park Ave. Sporta spēlēs piedalās TLSK baskebolistes, igauņu vienības un MLSK. Pēc sacensībām dejas vakars. MLSK

KLĪVLENDES BASKETBOLISTI TORONTO

Klīvlendes basketbolisti, kas pagājušās sezonas sākumā pazina tikai uzvaras un dibināti tika atzīti par vienu no spēcīgākām latviešu vienībām ASV, sava apgabala latviešu meistarības finālspēlēs starp 4 vienībām palika pēdējā vietā. Un tomēr Klīvlendas vienība joprojām tiek skaitīta par spēcīgāko ASV vidienē, jo katrai vienībai var būt arī neveiksmju periodi. Dziesmu svētku laikā torontieši varēs klīvlendiešu spēles māku vērot sacensībā ar Toronto DV sporta kopu, kuŗas rindās spēlē Litaunieks, J. Richters, Miezītis un citi Kanadas latviešiem labi pazīstami sportisti.

Sieviešu volejbolā klīvlandietes, pēc pašu lūguma, kā pretinieces saņems TLSK otro vienību, kuŗu papildinās pirmās vienības cēlāja Kirša.

ASV ZIEMEĻRIETUMU PIEKRASTES MEISTARSACĪKSTES
(Nobeigums)

400 m — M. Pētersons 52.9 sek.; A. Pētersons 55.4. 10.000 m — Upenieks 35:29.5.

Sievietēm: 60 m — Dērmans 8.4 sek; J. Pētersone 8.6 sek.; Segliņa 9.0 sek. 100 m — Dērmane 14.1 sek.; J. Pētersone 14.2 sek. 80 m barjērskr. — J. Pētersone 15.2 sek. Tāllēkšanā — J. Pētersone 4.38 m. Augstlēkšanā Segliņa 1.24 m.; J. Pētersone 1.22 m; Čakārnis 1.14 m.

Lode Upeniece 8.83 m; J. Pētersone 7.65 m. Disks J. Pētersone 23.61 m, Lejēna 23.33 m; Upeniece 20.84 m. Šķēpā — Lejēna 19.58 m; J. Pētersone 18.08 m; A. Pētersone 17,71.

Jaunatnei: Tālēkšana — Limbachs 3.88 m; Beleičiks 2.80 m; Mindenbergs 2.73.

Augstlēkšanā — Mindenbergs 0.97 m; Beleičiks 0.97 m.

Tenisa sacensībās dāmu vienspēlē uzvarēja 1. Čakārnis, 2. v. M. Čakārnis, 3. v. Segliņa.

Kungu vienspēlēs meistara godā tika I. Čakārnis, 2. v. Šleicers, 3. v. Raisters.

Kungu dubultspēlē 1. v. Raisters — Šleicers; 2. v. I. Čakārnis — H. Lakis.

Jauktā dubultspēlē 1. v. A. Jekalla — V. Jekalls, 2. v. I. Čakārnis — M. Čakārnis, 3. v. I. Čakārnis — Šleicers.

Galda tenisā vīriešu vienspēlēs 1. v. Pakulis, 2. v. Šleicers, 3. v. Čakārnis.

Sieviešu vienspēlēs 1. v. Segliņa, 2. v. Racibarskas, 3. v. I. Čakārnis.

Jauktā dubultspēlē 1. v. Racibarskis — Pakulis, 2. v. Segliņa — Dūmiņš.

Basketbolā Sietlas Latviešu Sporta kopa uzvarēja Takomu — 61:57. Sietlas sastāvs: Berkolds, Raisters, Avotiņš, Pakulis, Racibarskis, A. Pētersons, Lejēns un Lakis.

Volejbolā Sietlas LSK uzvarēja Takomu 14:16, 15:8 un 15:11.

Sietlas sešnieks volejbolā: Robiņš, Bensons, Avotiņš, Pakulis, Lakis un šleicers.

Takoma volejbalā un basketbolā izmantoja sekojošus spēlētājus: Bērzājs, Čakārnis, J. un A. Mačs, Dumpis, Ječs, Rozenfelds, Ābolinš, Delle un Lazdiņš.

Šachā izteicās noteikts E. Zemgaļa pārākums, 2. v. Grīnhāgens, 3. v. Robiņš.

NAMSAIMNIEKI!
Nodrošiniet sevi ar oglēm, piepildot apcirkņus par
PAZEMINĀTĀM VASARAS CENĀM
un uz jums izdevīgiem
EARLSCOURT FUELS
firmas maksāšanas noteikumiem.
Ar mazu iemaksu — maksāšanas termiņi sadalīti 9 mēnešos.
Krājumā visu šķirņu ogles, ieskaitot slaveno Reading Antracite
UZSTĀDĀM EĻĻAS APKURES IERĪCES UZ NOMAKSU un NOSLĒDZAM EĻĻAS PIEGĀDES LĪGUMUS NĀK. SEZONAI
Pasūtinājumus pieņem un tuvāku informāciju latviešu valodā sniedz pārstāvis
K. JANDAVS
no pl. 7 rītā līdz 2 dienā, tel. LY 4532
Vakarā no plkst. 6 — 10, tel. MU 2554

DV KITCHENER-WATERLOO NODAĻA
rīko š. g. 17. oktobrī, plkst. 7 vakarā
viena gada darbības atceres sarīkojumu
POĻU LEĢIONA ZĀLĒ, 124 SYDNEY ST. S. KITCHENERĀ
Programmā: 1) UZRUNA; 2) APSVEIKUMI; 3) PRIEKŠNESUMI. Piedalās: brīvmāksliniece E. FREIMANE un Z. PUKINSKA
Priekšnesumiem sekos deja. Spēlēs Roy Snidera
DEJU KAPELLA PILNA BUFETE
Ieeja: dāmām $0.75, kungiem $1.00 (363)

DĀMU DRĒBNIECE LUCIJA ZĪRIŅA
Ar ilggadīgu praksi, pieņem pasūtinājumus
JAUNĀKĀS FRANCIJAS UN VĀCIJAS MODES
30 Garnock Ave, Toronto, tel. RI 2256

R. BLAUMAŅA
SKRODERDIENAS SILMAČOS
ATKĀRTOJUMA IZRĀDE
notiks pirmdien, 12. oktobrī, plkst. 3 pp.
Toronto sv. Andreja baznīcas zālē
(Carlton un Jarvis ielu stūrī)
Biletes iepriekš pārdošanā Lotus puķu veikalā 854 Bathurst St.
Tel. KE 3884, Toronto. (354)

Savus padomus un pakalpojumus piedāvāju kā:
T. EATON Co.
PĀRDEVĒJS MĒBEĻU NODAĻĀ COLLEGE IELAS 4. STĀVĀ
(esmu pusdienās 1.30 — 2.30. Piektdienā brīvdiena)
NIK. MEDNIS
Veikals tagad atvērts ik dienas, sestdienu ieskaitot līdz plkst. 5.30
Tel. darbā TR 1133, lok. 4125; mājās HU 9-5175

Mag. iur. K. KAMPE
pie O. E. CARSON Ltd., Realtors
490 COLLEGE ST. TORONTO. TEL. PR 3313

- PIEDĀVĀ MĀJAS VISOS PILSĒTAS RAJONOS PAR DAŽĀDĀM CENĀM UN DAŽĀDĀM IEMAKSĀM.
- AIZDEVUMU SAGĀDE LĪDZ $2.000 UZ ZEMIEM PROCENTIEM LĪDZ 2 GADIEM
- PIEŅEM ĪPAŠUMUS PĀRDOŠANAI
- PADOMI UN PALĪDZĪBA JURIDISKOS UN CITOS JAUTĀJUMOS BEZ ATLĪDZĪBAS

BAUDI
Player's "MILD"
MAIGĀKĀS UN GARŠĪGĀKĀS CIGARETES

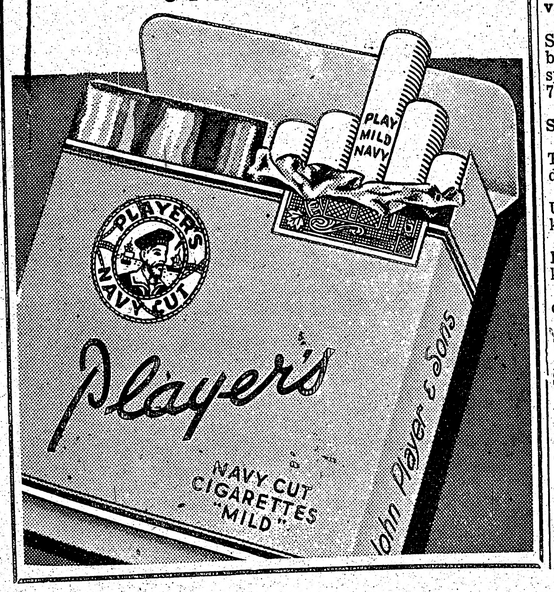

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archibīsk. pārst. A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont. tel. 70136).

Bramptonā, 18. okt., plkst. 1 pp., Anglikāņu baznīcā dievkalp., spredikos viesis māc. A. Briedis no Toronto.

Montreālā kristīts 26. sept. Dāvis Edels, Vilja un Ilgas dz. Nāruns d.

Prāv. A. Mitulis, 66 College St., Port Arthur, Ont.

Svētdien, 11. okt., plkst. 3 pp. Pļaujas svētku dievkalp. ar dievgaldu Trīsvienības baznīcā, **Fortviljamā.**

Sestdien, 10. okt. Bazārs Native Sons of Canada zālē, 191 N. Cumberland St. P.A. Izloze, deja, atspirdzinājumu galds. Sākums pl. 7 vakarā.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Londonā, 11. okt., plkst. 4 pp. Trīsvienības bazn. Pļaujas svētku dievkalpojums.

Vellandā, 18. okt., plkst. 1 pp. Ungāru baznīcā, Pļaujas sv. dievkalpojums.

St. Katarīnā, 18. okt., plkst. 3 pp. Kristus bazn. Pļaujas svētku dievkalpojums.

Sarnijā 24. okt., plkst. 6 vak. dievkalpojums.

Londonā, 25. okt., plkst. 4 pp. Trīsvienības bazn. dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Ceturtdien, 8. oktobrī, plkst. 7 vakarā. jaunatnes sanāksme mācītāja mājā.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto.).

11. oktobrī, plkst. 4 pp.-dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. Tai pašā laikā baznīcas zālē Bībeles skola bērniem.

18. oktobrī, plkst. 4 pp. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā. Tai pašā laikā baznīcas zālē Bībeles skola bērniem. Tūdaļ pēc dievkalpojuma, plkst. 5 pp. Bēru kases pilnsapulce baznīcas apakšējā zālē.

25. oktobrī, plkst. 4 pp. Bērnu dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā.

Māc. E. Bērziņš (5833 — 45 Ave Red Deer, Alta).

Red Dīrā svētdienas skola katru svētdienu plkst. 10 rītā.

Māc. A. Čops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873), Toronto Sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu st.).

Svētdien, 11. okt., plkst. 9,30 dievkalpojums. Pie ērģelēm komponists Jānis Norvilis.

Svētdien, 18. oktobrī, plkst. 4,00 p.p. dievkalpojums. Koŗa mēģinājums plkst. 2,00.

Svētdien, 25. oktobrī, plkst. 11 dievkalpojums. Koŗa mēģinājums plkst. 12,30.

Māc. H. Kušiļs (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tel. DE 8394)

Montreālā, Debesbraukšanas baznīcā, Outremont un Blair Ave stūrī:

18. okt., plkst. 1 pp. dievkalpojums. Sākot ar 4. oktobri, pusst. pirms draudzes dievkalp. baznīcā notiks regulāri bērnu dievkalpojumi: 4. okt., plkst. 2.30 pp. draudzes pilnsapulce.

Otavā sv. Pāvila baznīcā, 210 Wilbrod St. 11. okt., plkst. 2 pp. dievkalp.

25. okt., plkst. 2 pp. dievkalpojums. Svētdienas skola stundu pirms dievkalpojuma.

Māc. F. Ruperts, 250 Bell Ave, Winnipag, Man.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Drive, Sudbury, Ont. tel. 3-3284.

Sadberijā, 11. okt., plkst. 14.00 Pļaujas svētku dievk. sv. Jāņa b.

Kirkland Lake, 18. okt., plkst. 8.45 dievkalp. lut. baznīcā.

Kristīta Vija Ligita Paljuchs, Olģerta un Lilijas meita.

Virdžinijtaunā, 18. okt., plkst. 14.00 dievkalp. anglikāņu baznīcā.

Kristīts Eduards Pēteris Valtiņš, Arvīda un Gerdas dēls.

Norandā, 18. okt., plkst. 17.00 dievkalp. United baznīcā.

Norsbejā, 25. okt., plkst. 17.00 dievkalp. lut. baznīcā.

Māc. E. Lange, Billings Brīgde P.O. Box 66, Ottawa, Ont.

Otavas latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek Lyon ielā Nr. 250.

11. okt., plkst. 3 pp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes sanāksme ar filmu izrādi: Draudzes chronikas atkārtojums u. c. filmas. Pēc tam jaunatnes sanāksme. Pārrunas par baznīcas jaunatnes pulciņa dibināšanu.

18. okt., plkst. 3 pp. Pļaujas sv. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes bazārs. Bazāra atlikums draudzes nama fondam.

26. okt., plkst. 3 pp. dievkalp. Pēc dievkalp. jaunu garīgu mēldziju mācīšanās. Pēc tam draudzes darbinieku un darbiniecu sanāksme. Mācītāja referāts.

1. novembrī, plkst. 3 pp. Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars ar mācītāja referātu. Tēja.

Māc. K. Avotiņš (1174 West 13 Ave, Vancouver, B. C.).

Vankuveras latviešu draudzei Pļaujas svētku dievkalpojums 11. oktobrī, pl. 5 p.p. Redeemer baznīcā, 8. avenijas un Prince Edward ielas krustojumā.

Pēc dievkalpojuma groziņu vakars baznīcas lejas telpās.

Māc. A. Voitkus Hamiltonā

Hamiltonā, Pāvila ev. lut. baznīcā dievkalpojums Pļaujas svētki ar dievgaldu svētdien, 11. okt., plkst. 17,30.

VIENĪGAIS LATVIEŠU VEIKALS TORONTO, KUR DABŪJAMI:

- miežu putraimi,
- smalkie un rupjie rudzu milti,
- rupji miežu milti,
- žāvēti zuši, tieši no latviešu zvejnieka

Visbāgātīgākā izvēlē eiropejiskas gaumes pārtikas preces, desas, zivju konservi, skābi gurķi, dažādu eiropiešu maiznieku maizes un cepumi. Pašu skābēti kāposti.

ARTURS ANŠMITS
pārtikas preču tirgotava,
274 Parliament St., Toronto, Ont., tel EM 8-2361

Preces izsūta uz visām Kanadas pilsētām un provincēm ar dzelzceļu vai pa pastu (366)

VELTAS TOMAS

SĒĻUZEMES SESTDIENA

GREZNS DĀVANĀM PIEMĒROTS IZDEVUMS
— saturam pieskaņotā māksl. H.GRICĒVIČA apdarē. Cena $3.60.

Dabūjams
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto
Tel.: EM 8 - 0792
atvērta no plkst. 8 - 18

LATVIEŠU
PĀRTIKAS PREČU TIRGOTAVA
atvērta līdz plkst. 8 vakaros
WIDMER GROCERY
10 WIDMER STR., Toronto. Tel.: EM 6-2434
Divi bloki austrumos no Spadina Ave, pie King ielas
A. KŪLAINIS & I. JANKOVSKIS

Latviskas dāvanas un grāmatas
A. AVOTIŅA GRĀMATNĪCĀ
854 Bathurst St., Toronto. Tel.: ME 4589.

Kad ierodas draugi,
pasniedziet COKE un uzkožamos

PĒRCIET COKE JAU ŠODIEN!
6 PUD. KASTE 36c
COKE reģ. tirdzniecības zīme
53-4

SKAISTĀ, MEŽONĪGĀ LABRADORA

Latvietis stāsta par pussalas zemes bagātībām un dzīves apstākļiem

Nesen Toronto apciemoja latvietis K. Lapiņš, kas šovasar piedalījās ekspedīcijā Labradorā, kur atrasti vērtīgi minerāļi — dzelzs rūda un ilmenits, kas sastāv no titanija un dzelzs. Ņūfaundlendas un Labradoras sabiedrība iesākusi Labradorā magnetometrisko uzmērīšanu Melvillas ezera rajonā. Pēc pagājušā gada mērījumu rezultātiem šovasar ģeologi un mērnieki dažos rajonos izdarīja sīkākus pētījumus. Šai apvidū ir daudz ļoti interesantu atradumu, bet visi, kas iesaistīti šajos darbos, devuši solījumu neko neizpaust.

Parallēli izrakteņu meklēšanai pētī arī Labradoras mežu bagātības. Ir izstrādātas metodes, kas palīdz ar fotografēšanu no gaisa iegūt precīzus datus ne tikai par reljefu, bet arī par koksnes daudzumu mežā. Vēlāk raksturīgākās vietās izdara atsevišķus kontroles mērījumus tieši dabā. K. Lapiņa uzdevums bijis, vadoties pēc iepriekš fotografijas ceļā sagatavotām kartēm, doties ar kanu laivu uz leju pa Kenanas upi un izdarīt mērījumus. Kenanas upes rajonā ir salmnieciski izmantojami meži, bet lielākā daļa Labradoras mežu nav aizsniedzami. Ceļojums kanu laivā pa Kenanu vietām bijis ārkārtīgi bīstams. Upe ir apmēram Daugavas platumā. Vietām tai ir milzīgas krāces un gandrīz jau ūdenskritumiem līdzīgi slīpumi.

Labradora ir ļoti skaista un klimats tur nav nemaz tik bargs. Vasaras gan īsas un ilgst tikai ap 2 mēnešiem. Daba atmostas ārkārtīgi strauji, un vasara iestājas jūnija pirmajā pusē. Vidējā temperātūra ap 50, bet jūlijā dažu dienu tā sasniedz arī 90 grādus. Tuvo 3500 pēdu augsto Mealy kalnu iedobumos, kur strādā ģeologi, sniegs gan nenokūst visu vasaru. Vienīgais traucējums ir moskiti un melnā muša.

Ekspedīcija dzīvojusi teltīs un kaimiņi bijuši indiāņi, kas runājuši lauzītā angļu valodā. Indiāņi bieži ieradušies pēc sāls un tabākas. Tie esot fiziski un garīgi stipri deģenerējušies, daudzi slimi ar TBC. Salīdzinot ar Ontario indiāņiem, tie esot arī daudz mežonīgāki. Labākais cilvēku sastāvs Labradorā ir balto cilvēku un eskimosu sajaukums. Eskimosi visumā vērtējami augstāk par indiāņiem, bet arī viņu starpā ātri ieviešas balto cilvēku netikumi. Daudz laba tur dara misionāri, visvairāk katoļu.

Labradora pamazām atdzīvojas un tās rietumu daļā amerikāņi būvē dzelzceļa līniju no Seven Island uz Knob Lake, kur atrasti lieli dzelzs rūdas slāņi. Tur vajadzīgs daudz cilvēku, bet darbs ir ļoti smags un dzīves apstākļi neiedomājami primitīvi. Strādnieku garīgais līmenis ļoti zems. Dzelzceļš iet cauri mežonīgām vietām, un strādnieki var būt tikai tādi, kas fiziski ir ļoti spēcīgi. Fiziskā darba strādnieku alga tur samērā zema, mūsējie nevar konkurēt ar lēto vietējo un franču strādnieku. Tad, kad sāks darboties jaunās raktuves, kas strādās ar vismodernākām metodēm, būs vajadzīgi lieli strādnieku kadri un būs vietas arī intelliģentā darba darītājiem.

Visumā tomēr, vismaz pagaidām, šī vieta navpiemērota mūsu cilvēkiem. Ejot gulēt, nevar zināt, vai no rīta pamodīsies dzīvs, tādēļ arvien ir drošāk turēt pagalvī kādu šaujamo ieroci.

Samērā daudz latviešu ir dabūjuši labu darbu arī Ņufaundlendā. Daudziem tur palīdzējis iekārtoties Dr. Valdmanis. Latvieši organizējušies divi kopās, vienu St. Džonā vada prof. Jākobsons, un otra atrodas Kornerbrukā. Algas tur ir apmēram par 1/3 augstākas nekā Ontario, bet arī dzīves dārdzība ir lielāka, tāpat lielas grūtības ar dzīvokļiem. Lielākā daļa preču ir jāimportē. Piem. St. Džonā pudele piena maksā 32 centi. Ja kāds domā braukt uz turieni darbu meklēt, tad to nedrīkst darīt uz savu roku, bet iepriekš ir jāsazinās ar lielajām sabiedrībām, jo citādi ir maz izredžu atrast darbu, un darba meklētājs, kā tas jau dažam gadījies, nonāk ļoti neapskaužamā stāvoklī. Labas izredzes ir ceļu inženieriem, un tie ir labi situēti. Visumā Ņūfaundlenda ir vieta, kur ārzemju speciālistus augsti vērtē, bet nepietiek tikai aizbraukt, lai saņemtu labi atalgotu darīšu, un šinī ziņā ir jārīkojas ar apdomu.

MĀSU STARPĀ

MAIGA KALNIŅA

Agrais rudens ir ražas ievākšanas laiks Kanadā, un Pateicības dienu svin oktobrī. Mums un lielākai tautas daļai tā ir it kā Ģimenes diena, kad pusdienā baudām tradicionālo tītara cepeti. Tas ir laiks, kad vienojamies pateicībā par pārticību un labo dzīvi jaunajā zemē. Vasara ir ātri pagājusi, bet kaut kā mēreni vēsais laiks rada pārdomas par vasaras saulainajās dienās iegūto atpūtu.

Kādreiz kāda sieviete žēlojās, ka esot ārkārtīgi grūti sakrāt naudu. Es viņai jautāju, vai viņa ir pamēģinājusi Canadian Saving Bonds. To es daru. Šoruden es atkal iešu pie IMPERIAL BANK OF CANADA pārstāvja un pasūtināšu jauno seriju krājzīmju. Banka ieturēs dažus dolarus no mana krājkonta, un es iepirkšu krājzīmes uz izdevīgiem noteikumiem. Banka maksā 3.75% gadā, un tos iespējams reālizēt katrā laikā **par pilnu vērtību.** Šo krājzīmju iegūšanai stājieties sakaros ar Jūsu IMPERIAL BANK OF CANADA — „banka Jūsu rīcībā."

Rudens periods parasti nozīmē labāku ēstgribu, speciāli mājās, kur ir bērni. Tas ir viens no iemesliem, kādēļ esmu priecīga, ka esmu nodrošinājusies ar DEMPSTER'a maizi. Kad bērni steigā atgriezušies no skolas viņi vēlas iekost maiziti. Tas mani neapgrūtina, jo sviestmaizītes gatavošana no DEMPSTER'a maizes man tikpat kā neprasa laiku. Iegādājieties klaipu Jūsu pārtikas preču veikalā, pārbaudiet, vai DEMPSTER'a maizes sviestmaize garšo labāk. DEMPSTER's speciālizējās vecās zemes (Eiropas) stila maizes gatavošanā un es priecājos par maizītēm, kas pagatavotas no DEMPSTER'a maizes, tāpat kā mazais bērns.

MEDNIEKI UN MAKŠĶERNIEKI RĪKO BALLI

Ejot vecu veco mednieku - makšķernieku tradicionālo ceļu, arī šogad mūsu mednieki un makšķernieki rīko kopēju „Medību atklāšanas balli", ar līdznestiem groziņiem. Ēdienu papildināšanai dažādus dzērienus varēs iegādāties uz vietas. Šai pašā dienā LMMSK iezīmēs savu darbības atklāšanu. Sarīkojumu laikā mednieki varēs nodot savas medību atļaujas kopējo medību joslu atļauju izpirkšanai Sīkākas ziņas un noteikumus ikvienam mednieka pateiks sarīkojumā uz vietas. Sarīkojumu vietā tiks pasniegti arī kopējie biedru dibinātāju saraksti. Biedri, kas vēlētos minēto, mākslinieciski darināto sarakstu saņemt, tiek lūgti nekavējoties to pieteikt sekretāram J. Treijam, 78 Coxwell Ave, Toronto 8, vai pa tālr. GL 3611. Šogad mūsu sarīkojums notiks 74 Durie St, Toronto, plašajās Swansea Legion Hall telpās (divi bloki dienvidos no Bloor ielas). Šai sarīkojumā mīļi ielūgts ikviens latvietis. Tuvākas ziņas par sarīkojuma vietu un programmas saturu sekos. Mednieku - Makšķernieku Tradicionālās balles sākums plkst. 7,00 vakarā, piektdien, 23. oktobrī.

LMMSK

DEJO ŠOVAKAR!

- Fokstrotu
- Valsi
- Tango
- Polku
- Sambu
- Vīnes valsi
- Rumbu
- Jitterbugu
- Skotu dejas
- Mazurku

PLŪS
ANGĻU UN CITU EIROPIEŠU SALONA DEJAS VADA
Miss N. SEXTON
M.A.P.A. - M.E.S.T.D, utt.
Tel. KI 6093

Nenokavē vairs ilgāk prieku un izdevību.

Mācies dejot tagad un topi populārs partneris

ZVANĪT KI 6093
Pirmā paraugstunda brīva

Atvērts 10—10 vakarā katru dienu.
KI 6093

CENTRAL "MODERN" STUDIO
OF BALLROOM DANCING
750 YONGE (pie Bloor), KI 6093, TORONTO

Apkārt zemes lodei

● Karalis Eiokakoli Afrikā kopš 24 gadiem katru dienu maina savu uzvārdu, jo tādā veidā cer pagarināt savu mūžu, ticot, ka nāve nevarēs viņu atrast.

● Ēģiptes ekskaralis Faruks atstājis Ēģiptē īpašumus par apmēram 15 milj. dol. No šīs mantības viņš gan neko nesaņems, jo jaunā valdība it gudri paziņojusi, ka visi ienākumi aizies samaksājot nodokļus un citus rēķinus.

● Slavenā filmu zvaigzne Elizabete Teilore, kura pašlaik atrodas Kopenhāgenā, sasirgusi ar nervozu sabrukumu, kura dēļ viņa būs spiesta uzkavēties Dānijā vismaz pāris nedēļas. Metro Goldwyn Mayer reprezentants saslimšanas gadījumu raksturo kā ļoti nopietnu.

● 12. gadu simtenī ostas pilsētu Sandvičas, Doveras, Hastingsas un Rommejas baroni gādāja par Anglijas floti un pārvaldīja bagāto Jarmontas zvejniecību. Par nopelniem tēvijas labā viniem piešķīra dažādas privilēģijas, starp citu viņi var sēdēt īpaši rezervētās vietās Vestminsteras katedrālē. Visi 5 baroni laiku pa laikam sapulcējas svinīgās sanāksmēs, pēdējā laikā gan gandrīz vienīgi, lai demonstrētu vidus laiku krāšņos tērpus. Sakarā ar Vinstona Čerčila atvaļinājumu, visi baroni saplucējās Doveras 700 gadu vecajā pilsētas zālē, lai apsveiktu premjēru. Pēdējais tomēr neieradās, jo bija pārāk aizņemts ar saulošanos un jūras ainavu glezņošanu mazajā franču Rivjēras pilsētiņā Cap D'Ail. Tā baroni, kas tagad ir pilsētu galvas, savos zelta uzplečos viņu veltīgi izgaidījās.

● Ēģiptes jaunie valdnieki iedomājušies iesūdzēt tiesā bagāto un pasaules slaveno musulmāņu vadoni Aga Khānu. Pēdējais iepircis 1946. gadā Kairo gruntsgabalu, apmēram 40 akru lielumā, un solījies uzcelt dzīvojamās blokmājas, bet to nav izdarījis. Tagad viņa „nolaidību" valdība novērtējusi uz 1.441.250 dolariem, par kādu summu arī paredzēts celt prasību.

● ASV policija nākusi uz pēdām internacionālai dimantu kontrabandistu bandai. Apcietināti jau 2 galvenie vainīgie: Beļģijas gaisa satiksmes „Saabena" pilots Edmunds Deppe un Ņujorkas juvelieris Samuels Libermanis.

Aizturot lidotāju, pie viņa atrada divas paciņas ar dimantiem. Vienā no tām bija vairāk kā 1439 karatu slīpētu dimantu un 779 karatu neapstrādāta dimanta. Pavisam pie viņa atrasti dimanti 233.000 dolaru vērtībā.

Miklainais Samuels Libermanis izmantojis lidotāju dimantu nelegalajam transportam. Tāpat viņa tīklā bija iepinies kāds beļģu armijas virsnieks, kurš lidotājam dimantus nodevis Briseles lidlaukā.

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID AVE. RA 6708
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN
Vīnes universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739.
Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto.
Runā vāciski up krieviski

Tālivaldis Dangavs

BALSIS SAVANĀ

STĀSTS

XI

„Inhenjero!" viņa sauciens mani apturēja.

„Ko gribi?"

„Inhenjero," viņš atkārtoja. „Man ir nelaba asins, un Manuelita vairs manis negrib. Viņa dancojusi ar jums. Man ir nelaba asins," un ierēcās kā ērzelis aizsteigdamies.

„Prom, prom!" es tikai dvesu.

Atgriezies būdā, es domāju, ko man iesākt. Varbūt griezties pie komisionista, lai tas man dotu kādu padomu? Nē, jo tas ir pārvaldnieka radinieks. Bet pie kā tad? Eh, es taču nu biju līdzīgā stāvoklī kā baltās verdzenes: ja kāda no tām nokļuva estansijā, prom nekad vairs netika.

Eh, es varētu griezt zobus, ja tie nebūtu lieki! Eh, es varētu sist dūres uz galda, ja tās te būtu! Bet es biju flečerisma piekritējs, kam jāsaglabā miers un līdzsvars. Tāpēc arī izstiepos katrē, lai domātu, kamēr kaut ko izdomātu, vai arī — kamēr galva sāktu sāpēt. Sāku dziļo elpošanu, lai izdabūtu no sevis ārā visas dusmas, tad pārgāju uz lēno. Tā mierīgi elpojot, manas ausis piepeši saklausīja tādu kā otru elpošanu. Tūdaļ aizturēju elpu, un nu bija dzirdama tikai tā otra, kas nāca no katres apakšas. Ļoti uzmanīgi nu laidu rokas līdz lāviņas malām, tad drusku pagaidīju un pēc tam milzīgā ātrumā grūdu ķērējas rokas zem katres. Satvēru siltu miesu un drēbes, un noķertais mēģināja atbrīvoties, buknīdams no apakšas manu muguru. Tā kā biju laidis darbā abas rokas, nu nevarēja paskatīties, kas atrodas zem gultas. Tāpēc vienu roku atlaidu un ar otru spēcīgi rāvu salampto ārā. Izvilku — Manuelitu! Gluži izpūrušu un nokaunējušos.

„Kur tu te gadījies!" vairāk priecīgs nekā pārsteigts es iesaucos. „Nebīsties! Nerausties! Es tev ko iedošu nervu nomierināšanai," un žigli metos pēc cukurgraudiņiem.

Tos viņai iespiedu rokā.

Pilnu muti, cukuru maldama starp zobiem, spāņu valodu džunglodama ar guaraņu vārdiem, viņa nu sāka attaisnot savu nācienu.. Un no gara pentera es izlobīju šo:

Viņa nākusi pateikt, ka es neesot fantasma, jo dancodama jutusi manu sirdi pukstam. Šorīt viņa to stāstījusi citiem, un visi nu domājot, ka viņa gulējusi ar mani. Citas meitenes viņu tagad apskaužot. Kaut tas neesot taisnība, viņa tomēr staigājot paceltu galvu.

Kad viņa ienākusi iekšā un piestājusies pie gultas, nodimdējis sitiens pa durvīm. Viņai sametieš bail, un viņa metusies zem gultas. Labi arī bijis, jo durvīs parādījusies kupataza galva. Nu vairs nav bijis drosmes izlīst.

„Jēzus Marija!" es silti paskatījos uz griestiem. „Tu esi likusi pašam Eustākijam pabāzt šo meiteni zem gultas tieši tad, kad manai galvai jāizdomā svarīgi lēmumi. Tādās reizēs ļoti izšķirīgi, ja tuvumā ir cilvēks, kas vismaz jaunu nevēl," un sirsnīgi pakratīju Manuelitai rociņu.

„Sēdi te," es viņai atvēlēju gultas maliņu, bet pats piegāju pie lādītes un izņēmu fotogrāfijas, galvenokārt par manu dzīvi Vācijā. Tās es sāku rādīt meičai, lai šis dabas bērns dabūtu redzēt pasauli, no kuras esmu nācis. Mani pārsteidza, ka bildītes viņu sevišķi nepārsteidza, viņa arī neko nejautāja, un, vienīgi, ieraudzīdama manu attēlu dažās, paskatījās manā personā kā salīdzinādama.

Un tad, seņori, notika tas, par ko visu mūžu nobeigšu brīnīties: skatot kādu skatu pastkarti, meitenes lūpas skaidri izčukstēja:

„Heidelberg."

Kā pātagas ķerts, es apsviedos ap sevi, domādams, ka to teicis kāds trešais. Taču bijām tikai divi: es — Vladimirs Ribaks — un viņa — guaranī meitene Manuelita. Izrāvu pastkartīti meitenei no rokām.

Jā,tiešām, tur bija Heidelbergas skatiņš!

Grozīju kartīti uz visām pusēm, bet tur nebija neviena uzraksta.

„Kā tu to zini?" es jautāju.

Viņa nezinot: viņai liekoties.

„Vai tu esi kaut kur lasījusi par Heidelbergu?"

Viņa neprotot lasīt.

Es atkal grozīju pastkartīti rokās, netikdams gudrs, kā viņa varēja zināt pilsētas nosaukumu. Man pat sviedri izspiedās no tāda brīnuma: skuķe dzimusi te, dzīvojusi tikai te, neprot lasīt, ne rakstīt, bet zina nosaukt kādu svešu pilsētu pareizā vārdā.

Un vēl kas!

Meitenes brūnais pirkstiņš pietuvojās kādai vietai pastkartē un apstājās.

Tur esot upe.

Kaut kas traks! Tiešām, tanī vietā tecēja Nekara, bet skatiņā tas nebija redzams.

Tas vairs nebija gadījums! Tas jau bija...

Es uzšāvos kājās kā atspere, it kā būtu jau zinājis, ka šinī brīdī pa durvīm iedrāzīsies kapatazs, apstāsies, un divreiz ierēksies kā ērzelis, ieraudzīdams Manuelitu.

„Rēc tik tālāk!" es viņam uzsaucu tādā aukstasinībā, it kā manī būtu pārlietas zivs asinis. „Tūdaļ būs klāt Evaristo sieva, Mamerto meita, Inosensija...!"

Pazuzdams kapatazs aizcirta durvis, tā ka visa būda nodrebēja.

Manuelita drebēja pie visas miesas kā tricinātājā slimībā.

Šitā kapatazs esot rēcis, kad viņai sitis pa galvu, lai pēc tam pievarētu. Katrreiz viņai jātrīcot no tā. Viņš šo nositīšot tagad. Viņa došoties man līdzi šonakt, jo vecīšs teicis, ka seņors gribot prom tikt.

Kad meitene nomierinājās, viņa sacīju:

„Nāc! Es tevi aizvedīšu uz māju. Nekur nedošos."

Nelielā pastaiga no manas uz Manuela būdu un atpakaļ bija darījusi savu svētīgu iespaidu: jutos aprimis. Arī meitenes nedabiskās zināšanas vairs neizlikās dīvainas. Jo varēja būt tā: Manas smadzenes ar manu garu pilnas kā dambis ar ūdeni. Fizika māca, ka nekas nestāvot tukšā. Vai tad no manā dambja kāds piliens nevarēja iesūkties meitenes tukšajā galvas kausā? Jo es allaž domāju par Heidelbergu, kad Vācijas skatu kartiņas rokā paņēmu.

Un kāpēc?

Kad no UNRRA's izdzima IRO, man bija jāatstāj mājiņa, kur dabu studēju no grāmatām. Jutos izlecināts no sliedēm, jo mani iebāza kazarmās, dzīvot kopā ar daudziem. Šāds stāvoklis mani padarīja par sirdzēju miesīgi un garīgi, jo mana nervu sistēma ir tik smalka, ka ar prastākiem cilvēkiem mana personība nevar sinchronizēties sadzīvē. Tāpēc es rīkojos gluži tāpat kā smalki igauņi un latvieši — devos uz Heidelbergu studēt.

Manā dabā nav melot, bet lai ietiktu augstskolā, teicu, ka esmu cauri gājis ģimnazijai, tikai papīri nozuduši pa kara laiku. Tad profesori mani pārbaudīja, es ļoti uzmanīgi atbildēju. Ļoti apmierināti par manām vispusīgām zināšanām, smaidīdami pārbaudītāji man atļāva par brīvu klausīties filozofiju.

Jāatzīstas, ka es perfekti nepārvaldu katru vārdu vāciski, tak filozofiju es sapratu labi un tik īpati, ka mana uztvere bieži vien bija pilnīgi pretēja citu studentu nojēgai par lekciju. Sākumā vairāki ar mani ielaidās diskusijās, bet tā kā es savu viedokli stingri paturēju, tad daļa noskaitās, jo daudziem cilvēkiem nepatīk, ja nepieņem viņu domas. Man patīk tikai gudrība, bet pārgudrība nekad.

Vaļas brīžos mēdzu staigāt gar Nekaru, rokām uz muguras, kā kad pirmo reizi mūžā biju izlasījis Hamletu vai izlauzījies cauri Imanuela Kanta Iztīrītā prāta kritikai.

Kaut šis laiks bija bijis ļoti īss, es tomēr seviš varēju ieskaitīt par Heidelbergas studentu. Un kā tāds, es šeit, Paragvajas Čako gūstībā, nolēmu izspēlēt smalku studentu joku, savelkot cilpu ap pārvaldnieku, kapatazu un kukaiņiem, lai tiktu reiz zirgam mugurā un aizlaistos uz Asunsionu.

Steidzos pie pārvaldnieka.

„Visi zirgi šodien aizņemti!" viņš jau pa gabalu nokliedzās, tikko pamanījis mani nākam.

Es atmetu sacītam vienaldzīgi ar roku.

„Jums taisnība. Mums jāķeras pie kukaiņiem!" es jau sāku atbrīvot savu izdomāto cilpu.

„Ko!" pārvaldnieks vai iekliedzās. „Beidzot esat nākuši pie prāta!" un steidzās izņemt no kastes pudeli vislabākā vīna.

„Šādām lietām man nekā nav žēl," viņš atzinās.

Vīns bija garšīgs, un es, neievērodams maiņas kārtību, centos to ieliet tikai savā glāzē. Kad pārvaldnieks izķēra pudeli man no rokām, es sacīju:

„Par sāktajiem kukaiņiem 10 procenti jums."

(Turpinājums sekos).

LATVIEŠU UZŅĒMUMS
MODERN DELICATESSEN
281 DANFORTH AVE, TORONTO, TEL. GE 3331
Piedāvājam lielā izvēlē no latviešu un kanadiešu firmām visus:
- GAĻAS,
- MAIZES un CEPUMU izstrādājumus
- KŪKAS no latviešu amata meistara

Mūsu veikalā dabūjams viss, kas vajadzīgs jūsu aukstajam galdam. Pieņemam arī pasūtinājumus visāda veida viesību galdiem
ZELMA BELTE un MAGDA VESTFĀLE